

Ενδεμαετις
Μετεωρολογικαί
Παρατηρησεις

Ἐν Πλαζου

(1882-1892)

Ἰωάν

Χ. Π. Κορυζα

Ἰαζου

Πλαζου

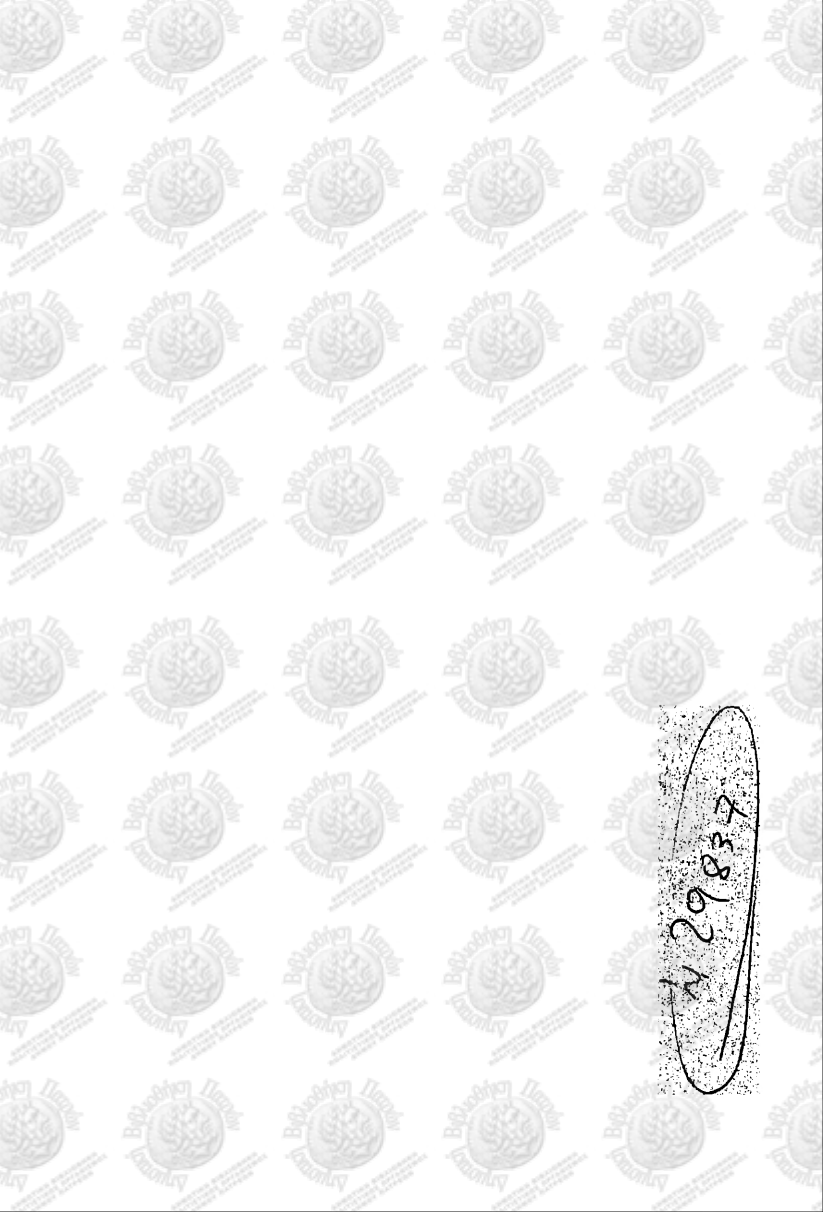
1893

091

KO

207

429837

ΕΝΔΕΚΑΕΤΕΙΣ

ΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

(1882—1892)

ΥΠΟ

Χ. Π. ΚΟΡΥΛΛΟΥ

ΙΑΤΡΟΥ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Ο ΚΑΔΜΟΣ»

ΑΝΔΡΕΟΥ Β. ΠΑΞΑ

1893

091
140
3202

ΕΝΔΕΚΑ ΕΤΕΙΣ

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

(1882—1892)

ΥΠΟ

Χ. Π. ΚΟΡΥΛΛΟΥ

ΙΑΤΡΟΥ

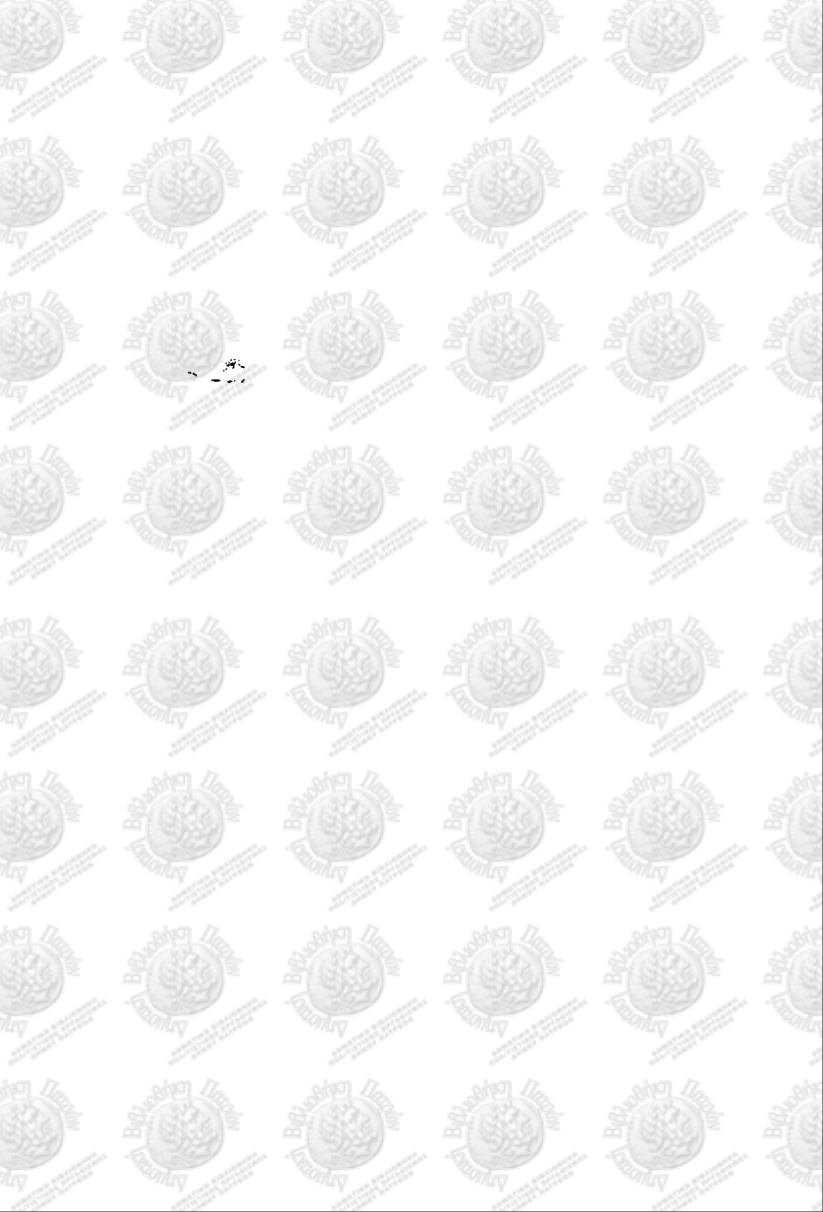

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Ο ΚΑΛΜΟΣ»

ΑΝΔΡΕΟΥ Β. ΠΑΞΧΑ

1893

ΕΝΔΕΚΑΕΤΕΙΣ

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

(1882-1892)

Συμπληρωθείσης ἤδη ἐνδεκαετίας ἀφ' ὅτου ἤρξάμην, τὸ πρῶτον μὲν αὐτοβούλως, εἶτα δὲ ἐντελῆ τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν, σημειῶν ὅσον οἶόν τε ἀκριβῶς τ' ἀφορῶντα εἰς τὴν μετεωρολογίαν τῶν Πατρῶν, ἐκδίδωμι ἐν ἰδίῳ τεύχει τὰς παρατηρήσεις ταύτας, τὰς ἐν τε τοῖς πρακτικοῖς τοῦ συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων Ἰατρῶν¹ καὶ ἐν τῷ «Προμηθεὺς»,² προεδημοσιευμένας ἤδη, πλὴν τῶν τοῦ ἀρτι λήξαντος ἔτους 1892, τὸ πρῶτον ἤδη δημοσιευμένων.

Καὶ μέχρι μὲν τοῦ Ὀκτωβρίου 1888 αἱ παρατηρήσεις αὗται ἦσαν ἐλλειπεῖς, περιοριζόμεναι μόνον εἰς τὴν σημείωσιν τοῦ ἀνωτάτου καὶ κατωτάτου ὁρίου τῆς θερμότητος τοῦ ἡμερονυκτίου καὶ τοῦ μέσου ὄρου τῆς ἡμέρας, τῶν πνεόντων καθ' ἐκάστην ἀνέμων, τῶν ἡμερῶν τῆς βροχῆς, τῶν ψεκᾶδων, (κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ μακαρίτου Ἰουλίου Σμίθ), τῶν νεφῶν, τῶν ἀστραπῶν κτλ. ἔτι δὲ τῶν σεισμῶν καὶ εἴ τινος ἄλλου μετεωρολογικοῦ καὶ φυσικοῦ φαινομένου. Ἀπὸ δὲ τῆς ἀνωτέρω μνησθείσης ἐποχῆς, ἐροδιασθεὶς ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ διευθυντοῦ τοῦ Ἀστεροσκοπείου, ἐμοῦ δὲ φίλου κ. Δ. Κοκκίδου, δι' ἀκριβεστάτων θερμομέτρων, πρὸς καταμέτρησιν τῆς θερμότητος τῆς τε ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ὑγρασίας τῆς ἀτμοσφαιράς διὰ τοῦ ψυχομέτρου, εἰς ἑκατοστὰ τοῦ κόρου, ἔτι

1 Ἐκτικῶς τοῦ 6' συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων Ἰατρῶν ἐν Ἀθήναις 1887.

2 «Προμηθεὺς» 1890, 1891, 1892.

δὲ καὶ δι' ὑετομέτρου, πρὸς καταμέτρησιν τοῦ ἐν εἶδη βρο-
χῆς, χαλάζης, χιόνος κλπ. πίπτοντος ὕδατος, προμηθευθεὶς
δὲ ἰδίᾳ δαπάνῃ καὶ ἀκριβέστατον βαρόμετρον μεταλλικόν,
(ὡς εὔρε τοῦτο ὁ κατὰ τὸ π. θέρος ἐπισκεψάμενος τὸν ἐν
ταῦθα μετεωρολογικὸν σταθμὸν κ. Δ. Αἰγινήτης, διευθυντῆς
τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν), ἠρξάμην κρατῶν λεπτομε-
ρεστάτας σημειώσεις τῶν καθ' ἑκάστην γιγνομένων μετεω-
ρολογικῶν παρατηρήσεων, ἃς μεταβιβάζω πάραυτα τηλε-
γραφικῶς τῷ ἐν Ἀθήναις Ἀστεροσκοπεῖῳ, καθ' ὑπόδειχθεῖ-
σάν μοι συμβολικὴν γραφὴν, ὅπως πάλιν, συγκεντρωμέ-
νων καὶ τῶν πληροφοριῶν τῶν ἄλλων ἐν Ἑλλάδι σταθμῶν,
ἀνκοινοῦνται αὐθημερόν καὶ τοῖς ἄλλοδαποῖς Ἀστεροσκο-
πείοις. Ἐν ταῖς ἑμαῖς παρατηρήσεσι, μέχρι μὲν τοῦ Ὀκτω-
βρίου 1888, ἐτήρουν τὴν παλαιὰν χρονολογίαν, ἔκτοτε ὁμῶς,
ἀφ' ὅτου δηλ. ἔλαβον τὰ προμνησθέντα ὄργανα, τηρῶ τὴν
νέα, διόπερ καὶ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1888 μόνον τῶν 18
πρώτων ἡμερῶν σημειῶ τὰς παρατηρήσεις, μεταβαίνων εἴτα
εἰς τὸν Ὀκτώβριον (ν).

Οὕτως, ἐπόμενος ταῖς ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Σμιθ καὶ τοῦ
καθηγητοῦ κ. Κοκκίδου δοθείσαις εἰς ἅπαντας τοὺς μετεω-
ρολογικοὺς σταθμοὺς ὁδηγίαις, ἐξηκολούθησα μέχρι τέλους
τοῦ 1890 σημειῶν καθ' ἑκάστην τὴν βαρομετρικὴν θλίψιν
τῆς 8 π. μ., τὴν κατάστασιν τοῦ ψυχρομέτρου μετὰ τοῦ
κόρου τῶν ἀτμῶν, τὸν πνέοντα ἄνεμον, τὴν διὰ νεφῶν κά-
λυψιν τοῦ οὐρανοῦ, τὸ ἀνώτατον καὶ κατώτατον ὄριον τῆς
θερμότητος τοῦ ἡμερονοκτίου κτλ.

Ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1891, ἐπόμενος ταῖς ὁδηγίαις τοῦ νέου
διευθυντοῦ τοῦ Ἀστεροσκοπείου κ. Δ. Αἰγινήτου, σημειῶ
τὴν βαρομετρικὴν θλίψιν, τὴν κατάστασιν τοῦ ψυχρομέ-
τρου, τὸν πνέοντα ἄνεμον καὶ τὴν διὰ νεφῶν κάλυψιν τοῦ
οὐρανοῦ κτλ. τρεῖς τῆς ἡμέρας, ἤτοι τὴν 7 π. μ. τὴν 1 καὶ
τὴν 7 μ.μ. Καὶ ταῦτα μὲν κεφαλαιωδῶς περὶ τῆς ἱστορίας,
οὕτως εἶπεν, τῶν ἐμῶν μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων.

Ἡδὴ μεταβαίνω εἰς τὰ καθέκαστα.

Περὶ τοῦ κλίματος τῶν Πατρῶν.

Τὸ κλίμα τῶν Πατρῶν εἶναι ἥπιον, αἱ δὲ παραλλαγὰι τῆς θερμότητος οὐχὶ ἀπτόμοι, ἀλλὰ κανονικῶς βαίνουσαι, ἀνιούσαι καὶ κατιούσαι ἀναλόγως τῶν ὥρῶν τοῦ ἔτους. Ἐν Πάτραις σπανιώτατα πίπτει χιὼν, μόλις κατὰ τὰς πρωινὰς ὥρας καλύπτομα ἐν μέρει τὸ ἔδαφος καὶ πάραυτα διαλυομένη· δύναται δέ τις εἰπεῖν ὅτι ἅπαξ μόνον κατὰ δεκαετίαν περίπου ἐπισκέπτεται τὴν πόλιν ἡ χιὼν.

Ὁ μέσος ὅρος τῆς ἐτησίαις μέσης θερμότητος τῆς πόλεως, κατὰ τὰς ὑπ' ἑμοῦ γενομένας ὄσον ὅσον τε ἀκριβεῖς καταμετρήσεις ἀπὸ τοῦ 1882—1892 εἶναι 18°, 36' ἢ τοῦ Ἰανουαρίου 10°, 03, ἢ δὲ τοῦ Ἰουλίου 26°, 73. Διαφορὰ μεταξὺ Ἰανουαρίου καὶ Ἰουλίου 16°, 70. Ἡ τοῦ χειμῶνος¹ μέση θερμότης εἶναι 10, 92 (μέσος ὅρος τῶν 11 ἐτῶν, 1882—92), ἢ δὲ τοῦ θέρους² 23°, 93. Τὸ ἀνώτατον καὶ κατώτατον ὄριον, εἰς ὃ ἐφθασε τὸ θερμόμετρον ἐν Πάτραις κατὰ τὰ 11 ταῦτα ἔτη εἶναι 0°, 0 καὶ 39°, 4 (τὸν Αὔγουστον τοῦ 1891). Αἱ παρατηρήσεις αὗται συμφωνοῦσι λίαν μετὰ τῶν μόνων γνωστῶν περὶ Πατρῶν κλιματολογικῶν παρατηρήσεων, τῶν γενομένων ὑπὸ τοῦ αἰῆτος. Boys, Ἀγγλοῦ ἱερέως τοῦ ἐντεχθῆνα ναοῦ τῶν διαμαρτυρομένων κατὰ τὰ ἔτη 1872—76³. Κατὰ ταύτας, ἡ μέση τοῦ ἔτους θερμότης κατὰ τὰ προμνησθέντα ἔτη ἦν 17°, 3, ἢ τοῦ Ἰανουαρίου 9°, 4 καὶ ἡ τοῦ Ἰουλίου 26°, 6, ἢ δὲ διαφορὰ μεταξὺ Ἰανουαρίου καὶ Ἰουλίου εἶναι 17°, 2.

Ἐν τοῖς ἐπομένοις πίναξι σημειοῦται εἰδικώτερον ἡ μέση θερμότης κατὰ μῆνα καὶ κατ' ἔτος ἀπὸ τοῦ 1882 μέχρι τοῦ 1892 συμπεριλαμβανομένου.

1 Τῶν μηνῶν Νοεμβρίου, Δεκεμβρίου καὶ Ἰανουαρίου

2 Τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου.

3 *Physikalische Geographie von Griechenland.* von Dr. C. Neuman und Dr. I. Partsch. Breslau 1885.

1887 (π)	Μέση του μήνου: Θερμότης	Μέσον μεγίστης θερμότητος	Μέσον ελαχίστης θερμότητος	Μεγίστη απόλ. Θέρμ.	Ήμερομην.	Ελάχιστη απόλ. Θέρμ.	Ήμερομην.
Ἰανουάριος	10 ⁰ ,05	13 ⁰ ,89	8 ⁰ ,02	17 ⁰ ,6	31	1 ⁰ ,6	10
Φεβρουάριος	12 ⁰ ,56	15 ⁰ ,37	9 ⁰ ,76	20 ⁰ ,8	26	4 ⁰ ,8	7
Μάρτιος	13 ⁰ ,22	15 ⁰ ,23	11 ⁰ ,23	19 ⁰ ,8	4	8 ⁰ ,3	10
Ἀπρίλιος	17 ⁰ ,90	20 ⁰ ,60	15 ⁰ ,20	27 ⁰ ,4	23	11 ⁰ ,2	1
Μάιος	22 ⁰ ,61	23 ⁰ ,87	19 ⁰ ,35	29 ⁰ ,1	20	16 ⁰ ,2	8
Ἰούνιος	25 ⁰ ,15	28 ⁰ ,39	21 ⁰ ,91	31 ⁰ ,2	21	17 ⁰ ,7	1
Ἰούλιος	29 ⁰ ,47	32 ⁰ ,53	26 ⁰ ,01	35 ⁰ ,2	7	24 ⁰ ,4	28
Αὐγούστος	27 ⁰ ,52	30 ⁰ ,45	24 ⁰ ,59	35 ⁰ ,2	6	21 ⁰ ,6	12
Σεπτέμβριος	23 ⁰ ,62	26 ⁰ ,19	21 ⁰ ,06	29 ⁰ ,7	1	16 ⁰ ,0	10
Ὀκτώβριος	17 ⁰ ,43	19 ⁰ ,60	15 ⁰ ,26	28 ⁰ ,8	1	10 ⁰ ,0	31
Νοέμβριος	14 ⁰ ,60	16 ⁰ ,99	12 ⁰ ,21	21 ⁰ ,2	5	7 ⁰ ,0	28
Δεκέμβριος	10 ⁰ ,57	13 ⁰ ,02	8 ⁰ ,12	18 ⁰ ,8	18	1 ⁰ ,5	20
Μέσον ἔτους	18 ⁰ ,80	21 ⁰ ,51	16 ⁰ ,09				

1888 (π)

Ἰανουάριος	8 ⁰ ,67	11 ⁰ ,35	5 ⁰ ,99	16 ⁰ ,0	19	0 ⁰ ,0	28
Φεβρουάριος	10 ⁰ ,99	13 ⁰ ,40	8 ⁰ ,58	17 ⁰ ,0	13	5 ⁰ ,0	1
Μάρτιος	16 ⁰ ,52	19 ⁰ ,08	13 ⁰ ,97	25 ⁰ ,5	28	8 ⁰ ,0	2
Ἀπρίλιος	17 ⁰ ,38	20 ⁰ ,70	14 ⁰ ,06	27 ⁰ ,0	22	9 ⁰ ,0	1
Μάιος	19 ⁰ ,97	24 ⁰ ,27	15 ⁰ ,67	28 ⁰ ,0	7	14 ⁰ ,0	15
Ἰούνιος	25 ⁰ ,59	29 ⁰ ,61	21 ⁰ ,18	36 ⁰ ,0	28	17 ⁰ ,5	22
Ἰούλιος	25 ⁰ ,72	29 ⁰ ,70	21 ⁰ ,75	34 ⁰ ,0	19	17 ⁰ ,0	28
Αὐγούστος	25 ⁰ ,83	29 ⁰ ,66	22 ⁰ ,00	36 ⁰ ,0	4	18 ⁰ ,0	11
Σεπτέμβριος	23 ⁰ ,73	27 ⁰ ,77	19 ⁰ ,70	32 ⁰ ,0	2	16 ⁰ ,0	11
Ὀκτώβριος	19 ⁰ ,63	23 ⁰ ,76	15 ⁰ ,51	31 ⁰ ,2	6	8 ⁰ ,0	22
Νοέμβριος	14 ⁰ ,15	17 ⁰ ,82	10 ⁰ ,49	25 ⁰ ,0	3	3 ⁰ ,0	13
Δεκέμβριος	11 ⁰ ,66	15 ⁰ ,04	8 ⁰ ,26	20 ⁰ ,5	1	0 ⁰ ,8	15
Μέσον ἔτους	18 ⁰ ,30	21 ⁰ ,84	14 ⁰ ,76				

1889 (ν)

Ἰανουάριος	10 ⁰ ,30	13 ⁰ ,69	6 ⁰ ,92	18 ⁰ ,5	16	1 ⁰ ,5	30
Φεβρουάριος	11 ⁰ ,47	14 ⁰ ,52	8 ⁰ ,42	20 ⁰ ,0	13	5 ⁰ ,2	19
Μάρτιος	13 ⁰ ,45	16 ⁰ ,04	10 ⁰ ,06	22 ⁰ ,2	21	6 ⁰ ,2	8
Ἀπρίλιος	15 ⁰ ,79	19 ⁰ ,97	11 ⁰ ,62	25 ⁰ ,8	24	9 ⁰ ,2	1
Μάιος	21 ⁰ ,05	25 ⁰ ,93	16 ⁰ ,17	35 ⁰ ,0	29	11 ⁰ ,2	11
Ἰούνιος	24 ⁰ ,65	29 ⁰ ,62	19 ⁰ ,69	33 ⁰ ,8	27	16 ⁰ ,5	8
Ἰούλιος	27 ⁰ ,88	33 ⁰ ,07	22 ⁰ ,69	37 ⁰ ,5	12	20 ⁰ ,0	3
Αὐγούστος	27 ⁰ ,29	32 ⁰ ,46	22 ⁰ ,12	36 ⁰ ,0	10	17 ⁰ ,4	31
Σεπτέμβριος	23 ⁰ ,21	27 ⁰ ,64	18 ⁰ ,79	32 ⁰ ,0	6	13 ⁰ ,0	20
Ὀκτώβριος	20 ⁰ ,90	25 ⁰ ,01	16 ⁰ ,80	29 ⁰ ,4	2	13 ⁰ ,5	17
Νοέμβριος	14 ⁰ ,78	18 ⁰ ,57	11 ⁰ ,00	24 ⁰ ,6	5	5 ⁰ ,5	14
Δεκέμβριος	10 ⁰ ,95	14 ⁰ ,04	7 ⁰ ,87	17 ⁰ ,5	14	4 ⁰ ,2	24
Μέσον ἔτους	18 ⁰ ,47	22 ⁰ ,61	14 ⁰ ,34				

1890 (v)	Μέσον πρωίν. θερμ. (8 π. μ.)	Μέσον μεγίστης θερμότητος	Μέσον ελαχίστης θερμότητος	Μέση του μήνος θερμότης	Μεγίστη απόλ. θερμ.	Ήμερομην.	Ελαχίστη απόλ. θερμ.	Ήμερομην.
Ἰανουάριος	8 ⁰ ,56	14 ⁰ ,94	7 ⁰ ,08	11 ⁰ ,02	18 ⁰ ,0	31	3 ⁰ ,5	16
Φεβρουάριος	8 ⁰ ,15	13 ⁰ ,14	6 ⁰ ,63	9 ⁰ ,88	16 ⁰ ,8	16	3 ⁰ ,3	24
Μάρτιος	12 ⁰ ,48	18 ⁰ ,43	10 ⁰ ,02	14 ⁰ ,22	25 ⁰ ,6	29	4 ⁰ ,5	7
Ἀπρίλιος	16 ⁰ ,20	20 ⁰ ,80	12 ⁰ ,77	16 ⁰ ,78	26 ⁰ ,4	21	9 ⁰ ,4	7
Μάϊος	21 ⁰ ,11	26 ⁰ ,28	16 ⁰ ,25	19 ⁰ ,27	36 ⁰ ,0	31	12 ⁰ ,2	1
Ἰούνιος	24 ⁰ ,46	28 ⁰ ,69	16 ⁰ ,62	23 ⁰ ,65	33 ⁰ ,6	1	15 ⁰ ,8	11
Ἰούλιος	27 ⁰ ,14	32 ⁰ ,60	21 ⁰ ,76	27 ⁰ ,18	36 ⁰ ,5	18	18 ⁰ ,8	9
Αὐγουστος	28 ⁰ ,90	34 ⁰ ,45	23 ⁰ ,40	28 ⁰ ,92	37 ⁰ ,5	16	21 ⁰ ,3	3
Σεπτέμβριος	22 ⁰ ,83	26 ⁰ ,86	17 ⁰ ,57	22 ⁰ ,21	31 ⁰ ,1	2	15 ⁰ ,1	11
Ὀκτώβριος	18 ⁰ ,32	23 ⁰ ,36	15 ⁰ ,79	19 ⁰ ,57	28 ⁰ ,3	4	10 ⁰ ,0	26
Νοέμβριος	12 ⁰ ,98	18 ⁰ ,52	12 ⁰ ,08	15 ⁰ ,30	22 ⁰ ,5	30	6 ⁰ ,0	21
Δεκέμβριος	10 ⁰ ,26	14 ⁰ ,49	8 ⁰ ,98	11 ⁰ ,73	21 ⁰ ,0	2	2 ⁰ ,8	13
Ἔτος	17 ⁰ ,61	22 ⁰ ,71	14 ⁰ ,08	18 ⁰ ,31				

1891 (v)	Μέσον πρωίν. θερμ. (8 π. μ.)	Μέσον μεγίστης θερμότητος	Μέσον ελαχίστης θερμότητος	Μέση του μήνος θερμότης	Μεγίστη απόλ. θερμ.	Ήμερομην.	Ελαχίστη απόλ. θερμ.	Ήμερομην.
Ἰανουάριος	6 ⁰ ,16	11 ⁰ ,94	5 ⁰ ,05	8 ⁰ ,49	16 ⁰ ,4	6	1 ⁰ ,9	25
Φεβρουάριος	6 ⁰ ,47	12 ⁰ ,31	5 ⁰ ,40	8 ⁰ ,85	16 ⁰ ,0	7	3 ⁰ ,0	21
Μάρτιος	10 ⁰ ,14	18 ⁰ ,16	8 ⁰ ,97	13 ⁰ ,56	23 ⁰ ,4	17	2 ⁰ ,0	2
Ἀπρίλιος	14 ⁰ ,15	19 ⁰ ,45	11 ⁰ ,99	15 ⁰ ,72	27 ⁰ ,0	2	9 ⁰ ,5	15
Μάϊος	19 ⁰ ,63	25 ⁰ ,79	15 ⁰ ,75	20 ⁰ ,77	32 ⁰ ,1	3	12 ⁰ ,7	14
Ἰούνιος	25 ⁰ ,83	30 ⁰ ,72	19 ⁰ ,16	24 ⁰ ,94	37 ⁰ ,0	8	15 ⁰ ,8	2
Ἰούλιος	26 ⁰ ,74	32 ⁰ ,67	22 ⁰ ,43	27 ⁰ ,57	36 ⁰ ,1	4	19 ⁰ ,9	18
Αὐγουστος	26 ⁰ ,65	33 ⁰ ,68	22 ⁰ ,83	28 ⁰ ,25	39 ⁰ ,4	2	21 ⁰ ,0	9
Σεπτέμβριος	22 ⁰ ,64	29 ⁰ ,61	20 ⁰ ,30	24 ⁰ ,55	35 ⁰ ,2	2	14 ⁰ ,3	27
Ὀκτώβριος	17 ⁰ ,60	25 ⁰ ,26	16 ⁰ ,38	20 ⁰ ,82	27 ⁰ ,5	23	13 ⁰ ,5	31
Νοέμβριος	13 ⁰ ,54	19 ⁰ ,15	12 ⁰ ,74	15 ⁰ ,81	21 ⁰ ,3	16	9 ⁰ ,0	3
Δεκέμβριος	9 ⁰ ,10	15 ⁰ ,75	8 ⁰ ,35	12 ⁰ ,05	20 ⁰ ,5	4	2 ⁰ ,7	26
Ἔτος	16 ⁰ ,58	22 ⁰ ,87	14 ⁰ ,09	18 ⁰ ,48				

1892 (v)	Μέσον πρώτης θερμότητος (π. μ.)	Μέσον κεραιθρικής θερμότητος (μ. μ.)	Μέσον έσπερικής θερμότητος (π. μ.)	Μέσον καταιγής θερμότητος	Μέσον έλαχίστης θερμότητος	Μέσον του ηθνος θερμότητος	Μεγίστη απόλυτος θερμότης	Πηρορηνία	Ήλαχίστη απόλυτος θερμότης	Ήερορηνία
Ίανουάριος	9 ^ο 89	14 ^ο 57	11 ^ο 38	15 ^ο 03	8 ^ο 84	11 ^ο 93	19 ^ο 5	14	3 ^ο 5	30
Φεβρουάριος	9 ^ο 81	13 ^ο 50	11 ^ο 45	15 ^ο 50	9 ^ο 17	11 ^ο 83	20 ^ο 0	11	3 ^ο 0	28
Μάρτιος	11 ^ο 53	16 ^ο 03	12 ^ο 57	17 ^ο 49	9 ^ο 82	13 ^ο 65	22 ^ο 4	30	3 ^ο 9	7
Άπρίλιος	15 ^ο 28	18 ^ο 70	15 ^ο 39	20 ^ο 66	12 ^ο 13	16 ^ο 39	27 ^ο 2	29	6 ^ο 6	12
Μάιος	19 ^ο 65	23 ^ο 29	19 ^ο 26	25 ^ο 09	15 ^ο 47	20 ^ο 28	33 ^ο 0	29 και 30	11 ^ο 5	2
Ίουνιος	24 ^ο 23	28 ^ο 22	23 ^ο 38	30 ^ο 08	19 ^ο 29	24 ^ο 68	34 ^ο 4	25	15 ^ο 9	11
Ίουλιος	25 ^ο 92	30 ^ο 23	25 ^ο 59	34 ^ο 98	21 ^ο 38	26 ^ο 68	36 ^ο 4	9	17 ^ο 3	23
Αύγουστος	26 ^ο 46	31 ^ο 05	26 ^ο 80	33 ^ο 10	22 ^ο 42	27 ^ο 76	35 ^ο 5	19	20 ^ο 8	14 και 15
Σεπτέμβριος	23 ^ο 89	29 ^ο 19	25 ^ο 46	30 ^ο 83	21 ^ο 24	26 ^ο 03	36 ^ο 5	3	18 ^ο 7	12
Όκτώβριος	19 ^ο 12	24 ^ο 84	20 ^ο 71	25 ^ο 95	18 ^ο 35	22 ^ο 15	29 ^ο 1	11	11 ^ο 3	30
Νοέμβριος	12 ^ο 54	18 ^ο 01	13 ^ο 84	18 ^ο 69	11 ^ο 11	14 ^ο 90	25 ^ο 4	1	3 ^ο 0	30
Δεκεμβριος	11 ^ο 47	15 ^ο 08	12 ^ο 45	15 ^ο 83	9 ^ο 75	12 ^ο 79	19 ^ο 5	10 και 15	4 ^ο 0	4
Έτος	17 ^ο 40	21 ^ο 92	18 ^ο 19	23 ^ο 35	14 ^ο 83	19 ^ο 09				

Ως εκ των άνωτέρω παρκατεθέντων πινάκων δήλον γίνεται, τὸ μὲν κατώτατον ὄριον τῆς θερμότητος ἐν Πάτραις ποικίλλει ἀπὸ 0^ο,0 (1888) μέχρι + 3^ο,0, τὸ δὲ ἀνώτατον ἀπὸ 36^ο—37^ο,5· μόνον δὲ κατ' ἐξαιρέσειν καθ' ἅπασαν τὴν ἐνδεκαετίαν, τῇ 2 Αὐγούστου (v) 1891, τὸ θερμόμετρον ἀνῆλθεν εἰς 39^ο,4.

Συγκρίνοντες τὰς Πάτρας πρὸς τὴν Κέρκυραν, ὡς πρὸς

τὴν παρατηρηθεῖσαν μέσην μηνιαίαν καὶ ἔτησίαν θερμότητα κατὰ ἔτη 1887 καὶ 1888 * (διότι ἔκτοτε δὲν ἐδημοσιεύθησαν νεώτεραι παρατηρήσεις), βλέπομεν ὅτι ἐν γένει τὸ κλίμα τῶν Πατρῶν εἶναι θερμότερον τοῦ τῆς Κερκύρας. Διότι ἐνῶ ἡ μέση τῶν δύο τούτων ἐτῶν θερμότης ἐν Κερκύρα ἦν $17^{\circ},61$ (1887) καὶ $16^{\circ},90$ (1888), ἐν Πάτραις ἦν $18^{\circ},80$ (1887) καὶ $18^{\circ},30$ (1888). Ἐτι δὲ ἐνῶ ἡ ἐλαχίστη ἀπόλυτος θερμότης ἐν Πάτραις κατῆλθε μόλις εἰς $+1^{\circ},6$ τῷ 1887 καὶ εἰς $0^{\circ},0$ τῷ 1888, ἐποχῇ ἐκτάκτου χειμῶνος διὰ τὴν πόλιν ἡμῶν, ἐν Κερκύρα τῷ μὲν 1887 κατῆλθεν εἰς $+1^{\circ},0$, τῷ δὲ 1888 εἰς $-3^{\circ},0$. Μόνον ἡ μεγίστη ἀπόλυτος θερμότης ἐν Κερκύρα ἦν κατ' ἀμρότερα τὰ ἔτη ἀνωτέρα τῆς τῶν Πατρῶν· διότι τῷ μὲν 1887 ἀνῆλθεν εἰς $38^{\circ},0$ (τῇ 18ῃ Αὐγούστου (ν)), τῷ δὲ 1888 εἰς $37^{\circ},0$ (τῇ 17ῃ Αὐγούστου (ν)), ἐνῶ ἐν Πάτραις ἀνῆλθεν εἰς $35^{\circ},2$ (1887) καὶ $36^{\circ},0$ (1888).

• Βαρομετρικὴ θλίψις.

Ἐπειδὴ μόνον ἐν ἔτει 1889 ἐπρομηθεύθη ἀκριβέστατον μεταλλικὸν βαρόμετρον, ὡς προεῖρηται, διὰ τοῦτο καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους ἐκείνου ἠρξάμην σημειῶν τακτικῶς καθ' ἐκάστην τὴν βαρομετρικὴν θλίψιν τῆς ἀτμοσφίρας, ἐν ἀρχῇ μὲν ἅπαξ τῆς ἡμέρας, τὴν 8ην. π. μ. ὥραν, ἀπὸ δὲ τοῦ 1891, ἐπόμενος ταῖς ὀδηγίαις τοῦ νέου διευθυντοῦ τοῦ Ἀστεροσκοπείου κ. Δ. Αἰγινήτου, τρίς τῆς ἡμέρας, ἤτοι τὴν 7ην π. μ., τὴν 1ην μ. μ. καὶ τὴν 7ην μ. μ. ὥραν.

Ἐν τοῖς ἐπομένοις παρατίθημι πίνακας τῆς μέσης μηνιαίας καὶ ἔτησίας βαρομετρικῆς θλίψεως ἀπὸ τοῦ 1889—1892.

* Μετεωρολογικὴ ἑποφίς τῆς πόλεως Κερκύρας κατὰ τὰ ἔτη 1887 καὶ 1888, ὑπὸ Π. Σ. Μαρίνου καθηγητοῦ.

ΠΙΝΑΚΕΣ

μέσης βαρομετρικῆς θλίψεως, ἀνηγμένης εἰς τὴν
ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης.

1889 (v)	Βαρόμετρον ζ. μ.	Παρατηρήσεις
Ἰανουάριος	764,63	747,0 τὴν 22αν
Φεβρουάριος	759,11	
Μάρτιος	762,03	
Ἀπρίλιος	762,35	
Μάϊος	761,68	
Ἰούνιος	763,08	
Ἰούλιος	763,09	
Αὐγουστος	762,43	
Σεπτέμβριος	764,61	
Ὀκτώβριος	767,02	
Νοέμβριος	770,91	777,8 τὴν 30ὴν
Δεκέμβριος	767,94	
Ἔτος	764,07	

1890 (v)	Βαρόμετρον ζ. μ.	Παρατηρήσεις
Ἰανουάριος	769,75	777,9 τὴν 7ην
Φεβρουάριος	766,00	
Μάρτιος	763,92	
Ἀπρίλιος	761,00	
Μάϊος	762,83	
Ἰούνιος	764,51	
Ἰούλιος	760,10	
Αὐγουστος	763,48	
Σεπτέμβριος	766,44	
Ὀκτώβριος	766,97	
Νοέμβριος	763,34	752,8 τὴν 15ην
Δεκέμβριος	762,51	
Ἔτος	764,23	

1891 (v)	Βαρόμετρον χ. μ.			Παρατηρήσεις
	7 π. μ.	1 μ. μ.	7 μ. μ.	
Ἰανουάριος	764,00	764,10	763,98	746,9 τὴν 23ην 7 π. μ.
Φεβρουάριος	768,03	767,97	767,89	
Μάρτιος	765,20	765,20	764,83	
Ἀπρίλιος	762,42	762,84	762,85	
Μάϊος	762,07	761,90	761,86	
Ἰούνιος	764,93	764,99	764,97	
Ἰούλιος	763,29	763,23	763,07	
Αὐγουστος	761,44	761,39	761,14	
Σεπτέμβριος	764,12	760,87	763,89	
Ὀκτώβριος	763,74	763,74	763,70	
Νοέμβριος	765,35	765,21	765,26	
Δεκέμβριος	766,59	766,45	766,57	
Ἔτος	764,26	763,87	764,05	

1892 (v)	Βαρόμετρον χ. μ.			Παρατηρήσεις
	7 π. μ.	1 μ. μ.	7 μ. μ.	
Ἰανουάριος	762,50	762,64	762,68	749,8 τὴν 14ην 7 μ. μ. 775,9 τὴν 27ην 7 μ. μ.
Φεβρουάριος	762,54	762,83	762,75	
Μάρτιος	767,76	767,45	767,50	
Ἀπρίλιος	763,50	763,35	763,33	
Μάϊος	763,34	763,44	763,58	
Ἰούνιος	763,53	763,53	763,46	
Ἰούλιος	762,29	762,19	762,00	
Αὐγουστος	762,84	762,82	762,61	
Σεπτέμβριος	764,69	764,83	764,67	
Ὀκτώβριος	765,67	765,70	765,66	
Νοέμβριος	768,03	767,95	767,97	
Δεκέμβριος	765,89	765,60	765,33	
Ἔτος	764,38	764,36	764,28	

Βροχή.

Ἐν ὥρᾳ χειμῶνός τε καὶ ἔαρος βρέχει ἐν Πάτρεις ἀφθό-
 νως, πνεόντων ΝΔ ἢ Δ ανέμων, αἱ δὲ βρογαὶ διακροσθιν ἐνίοτε
 ἐπὶ ἡμερονύκτια, μετ' ἀσημάντων καὶ βραχυτάτων διακοπῶν.
 Αἱ βρογαὶ εἰσι συνήθως οὐχὶ ραγδαῖαι· οἱ κεραυνοὶ συνήθεις
 κατὰ τὸ φθινόπωρον, ἢ δὲ χλάζα συνηθεστέρα τὸ ἔαρ.
 Θυέλλαι, ὑπὸ τὴν ἀληθῆ τοῦ ὄρου σημασίαν καὶ λαίλαπες,
 σπανίως ἐπισκῆπτουσιν ἐνταῦθα, ὁσάκις δ' ἐπέσκηψαν ἐπή-
 νεγκον πάντοτε σπουδαίας καταστροφάς. Καὶ ἐν μὲν τῇ
 θάλασση καταθραύουσι τὰ πλοῖα ἢ πολλαγῶς ζημιόσιν ταῦ-
 τα, ὡς ἐν τοῖς ἐπομένοις ρηθήσεται· ἐν δὲ τῇ πόλει καὶ τῇ
 πεδιάδι οὐκ ὀλίγας ἐπιφέρουσι ζημίας, εἰς τε τὰς στέγας τῶν
 οἰκιῶν καὶ τὰ δένδρα. Ἐκ τοιαύτης λαίλαπος ἀνηρπάγη τῇ
 6 Δεκεμβρίου 1886 καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν ὀλόκλη-
 ρος ὁ ξύλινος πύργος τοῦ φάρου τοῦ λιμένος ἡμῶν, ἀντικα-
 τασταθεῖς ἕκτοτε δι' ἐτέρου λιθίνου· συγχρόνως δ' ἐρρίφθη-
 σαν πλοῖα εἰς τὴν ξηράν, πολλὰ δ' ἐβλάβησαν, συγχρουσθέντα.
 Ἐν τῇ πλατείᾳ Γεωργίου τοῦ Α' ἐξερριζώθησαν δένδρα μέ-
 γαλα καὶ πολλὰ καπνοδόχοι καὶ κέραμοι ἀνηρπάγησαν, ἐν
 δὲ ταῖς πεδιάσι πολλὰ ἐγένοντο ζημίαι εἰς τε τὰ δένδρα καὶ
 τὰς ἐξοχικὰς οἰκίας. Τῶν δ' ἐν τῇ ξηρᾷ ἐπισκηψασῶν λαί-
 λάπων κατὰ τὰ τελευταῖα 15 ἔτη, σπουδαιοτάτη ἦν ἡ τῆς 8
 Σεπτεμβρίου 1877, συνοδευθεῖσα ὑπὸ φοβερῶν ἀστραπῶν
 καὶ βροντῶν καὶ κεραυνῶν καὶ βρογῆς ραγδαίας, πνέοντος
 σφοδροῦ ΒΔ ανέμου. Ἐνεκα ταύτης, μικρὸς ρύαξ, κοινῶς βρω-
 μολάγκαδον καλούμενος, ρέων διὰ τῆς συνοικίης Ταμ-
 πύχαρα τῆς Ἄνω πόλεως, ἐξογκωθεὶς ὑπὸ τῶν ἀφθονωτά-
 των καὶ ἐν βραγεῖ καταπεσόντων ὑδάτων, (ἢ λαίλαψ ἡμίσειαν
 μόλις ὥραν διήρκεσεν), οὐ μόνον ὑπὲρ τὰς 50 οἰκίας κατέ-
 στησε σχεδὸν ὅλως ἀκατοικήτους, καταρρίψας ἢ σπουδαίως
 βλάψας αὐτάς, ἐν τε τῇ προρρηθείσῃ συνοικίᾳ καὶ τοῖς τῶν
 Γυφτίκων καὶ Ἀρείας, ἔθεν δηλ. διήλθον τὰ ἐξογκωμένα
 αὐτοῦ ὕδατα, ἀλλὰ καὶ δύο ἀνθρώπους συμπαρασύρας, ἔπνιξε.
 Καὶ ὁ χεῖμαρρος δὲ Χάραδρος, ἐν τῇ βορείᾳ πεδιάδι, ἐξογκωθεὶς
 τότε, σπουδαίως ἐζημίωσε τὸ παρακείμενον χωρίον Μποζαίτη,
 ἔνθα καὶ τὸ ἔδαφος ἐσχίσθη εἰς ἰκανὸν βάθος καὶ ἕκτασιν.

Τὸ ποσὸν τοῦ καθ' ἔτος καταπίπτοντος ἐν Πάτραις ὕδατος, μέχρι μὲν τοῦ 1889 δὲν κατεμέτρησα ἐπιστημονικῶς, καθὼ στερούμενος ὑετομέτρου, ἐσημείωσα ὁμῶς ἐπακριβῶς οὐ μόνον τὰς ἡμέρας καθ' ἃς ἔβρεξεν, ἀλλὰ καὶ ἐκείνας καθ' ἃς ἐφέκασε μόνον, ἐπόμενος ταῖς ὁδηγίαις τοῦ μακαρίτου Σμιθ* ἔτι δὲ διέκρινα καὶ τὰς ραγδαίας ἀπὸ τῶν συνήθων βροχῶν. Ἐπίσης ἐσημείωσα καὶ τὰς νεφελώδης ἡμέρας κατὰ τε ἀριθμὸν καὶ ἔντασιν τῆς ὑπὸ νεφελῶν καλύψεως τοῦ ὀρίζοντος, ἰδίως ἀπὸ τοῦ 1884, ὅποτε ἐφήρμοσα τοὺς ὑπὸ τοῦ Σμιθ ὑποδειχθέντας ἀριθμοὺς (0—10) πρὸς παράστασιν τῆς διὰ νεφῶν καλύψεως. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1889 καὶ ἐντεθθεν, ἐφοδιασθεῖς, ὡς προεῖρηται, δι' ὑετομέτρου, ἐξακολουθῶ καταμετρῶν ἀκριβέστατα τὴν ποσότητα τοῦ ἐκάστοτε καταπίπτοντος ὕδατος ἐν μορφῇ βροχῆς, γαλαζῆς ἢ χιόνος, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν κατωτέρω δημοσιευομένων πινάκων.

Ἐν τοῖς ἐπομένοις πίναξι σημειοῦνται αἱ ἡμέραι τῶν βροχῶν, ψεκᾶδων, νεφῶν, γαλαζῆς, χιόνος, πάγου καὶ αἱ τῶν ἀστραπῶν καὶ βροντῶν ἢ ἀστραπῶν μόνον, ὁμίχλης κτλ. μέχρι τοῦ ἔτους 1886 συμπεριλαμβανομένου· ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1887 καὶ ἐντεθθεν, αἱ νεφελώδεις ἡμέραι καὶ ἡ ἔντασις τῆς διὰ νεφῶν καλύψεως τοῦ οὐρανοῦ, τάσσονται ἐν ἰδίῳ πίνακι.

Ἡμέραι 1882 (π)

Μῆν	Βροχῆς	Ψεκᾶδων	Νεφῶν	Χαλαζῆς	Βροντῶν	Βροντῶν καὶ ἀστρ.	Ἀστραπ.	Χιόνος	Πάγου
Ἰαν. *	8	0	18	0	1	2	0	0	0
Ἀπρ.	10 (1ραγδ)	0	19	1	2	1	0	0	0
Μάιος	5 (1 »)	2	13	0	0	0	0	1	0
Ἰούνιος	0	0	3	0	0	0	1	0	0
Ἰούλ.	1	0	8	0	0	0	1	0	0
Αὐγ.	0	1	7	0	0	0	0	0	0
Σεπτ.	3 (1 »)	1	13	0	0	0	0	0	0
Ὀκτ.	8 (1 »)	0	19	0	2	0	0	1	0
Νοέμ.	13 (3 »)	2	27	0	2	3	0	0	1
Δεκέμ.	5 (2 »)	5	23	0	2	4	0	0	4
	53	11	150	1	9	10	2	2	7

* Κατὰ Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον ἀπουσίαζον, ὡς προεῖρηται, εἰς Δυτ. Ἑλλάδα.

Ἡμέραι 1883 (π)

Μῆν	Βροχῆς	Ψεκᾶδων	Νεφῶν	Χαλάζης	Βροντῶν	Βροντῶν καὶ ἀστρ.	Ἄστραπ.	Χιόνος	Πάγου
Ἰαν.	10(1ραγδ)	3	21	0	1	3	0	0	2
Φεβρ.	15(2 »)	1	25	2	0	2	0	0	0
Μάρτ.	13(4 »)	2	25	1	0	2	0	0	1
Ἀπρ.	7(4 »)	3	19	1	0	0	0	1	0
Μάϊος	6	1	15	0	0	0	0	0	0
Ἰούnius	0	1	5	0	0	0	0	0	0
Ἰούλ.	1	3	7	0	1	0	1	0	0
Αὐγ.	2	3	21	0	0	0	1	0	0
Σεπτ.	5(1 »)	0	17	0	0	2	0	0	0
Ὀκτ.	10	0	27	0	0	3	0	0	0
Νοέμ.	14(7 »)	1	27	1	1	5	0	1	4
Δεκέμ.	6	1	25	0	0	1	0	(11Νδρ.)	2
	89	18	234	5	3	18	2	2	9

Ἡμέραι 1884 (π)

Μῆν	Βροχῆς	Ψεκᾶδων	Νεφῶν	Καλ. νεφ.	Χαλάζης	Βροντῶν	Βροντῶν καὶ ἀστρ.	Ἄστραπ.	Χιόνος	Πάγου	Ἰριδος
Ἰαν.	6(1ραγδ)	0	24	6,7	0	0	1	0	1	1	0
Φεβρ.	9(1 »)	1	26	8,3	0	1	0	0	0	0	1
Μάρτ.	9(1 »)	0	27	6,5	1	1	0	0	0	0	0
Ἀπρ.	5(2 »)	0	25	4,2	0	1	0	0	0	0	1
Μάϊος	1	1	16	3,9.	0	0	0	0	0	0	0
Ἰούnius	8(2 »)	1	20	3,6	0	2	0	1	0	0	0
Ἰούλ.	1	0	14	2,8	0	0	0	1	0	0	0
Αὐγ.	10(5 »)	0	22	6,7	0	2	0	2	0	0	0
Σεπτ.	1	1	18	5,9	0	0	0	0	0	0	0
Ὀκτ.	5	2	19	6,1	1	1	0	0	1	0	0
Νοέμ.	18(3 »)	1	25	7,3	1	1	2	0	1	1	0
Δεκέμ.	15(3 »)	0	27	8,2	0	0	3	0	0	3	0
	88	7	263	5,8	3	9	6	4	3	5	2

ΣΗΜ. Ὡς ἡμέρας πάγου σημειῶ εκείνας, καθ' ἃς τὰ ὕδατα ἐπὶ τῶν ὄδων ἦ ἐν τῇ ἐξοχῇ ἐπάγουσαν τὴν νύκτα καὶ οἱ πάγοι ἦσαν ὁρατοὶ καὶ τῇ ἐπαύριον. Ὡς ἡμέρας δὲ χιόνος σημειῶ εκείνας, καθ' ἃς τὸ πρῶτον ἔπεσον ἢ χιτῶν ἐπὶ τοῦ Παναχαϊκοῦ ἢ ἐπαναληφθεῖσα κατεκάλυψε τὰ περίφ' ὄρη καὶ ἔφθασε μέχρι θαλάσσης, ἰδίως ἐπὶ τῶν ἀπέναντι ὀρέων τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.

Ἡμέρηι 1885 (π)

Μην	Βροχῆς	Ψεξιδῶν	Νερῶν	Καλ. νεφ.	Χαλάζης	Βροντῶν	Βροντῶν καὶ ἀστρ.	Ἀστρακ.	Χιτώνος	Πάγου	Ἰαίδος
Ἰαν.	14(3ραγδ)	1	26	8,7	1	1	2	0	0	2	0
Φεβρ.	7(1 »)	1	20	6,6	2	3	1	0	0	0	0
Μάρτ.	15(6 »)	4	29	7,2	1	0	1	1	0	0	1
Ἀπρ.	8(3 »)	0	21	6,3	0	0	0	1	0	0	1
Μάιος	4	4	17	4,9	0	0	0	2	0	0	0
Ἰούν.	4(1 »)	1	17	3,4	0	1	0	1	0	0	0
Ἰούλ.	0	0	8	2,7	0	0	0	0	0	0	0
Αὐγ.	4(1 »)	3	14	4,2	0	0	0	0	0	0	0
Σεπτ.	4(2 »)	1	16	4,9	0	1	0	0	0	0	0
Ὀκτ.	10(3 »)	0	22	7,3	1	0	1	0	1 (19)	0	1
Νοέμ.	13(4 »)	0	24	8,9	0	3	2	0	1 (30)	4	0
Δεκέμ.	14(3 »)	0	27	8,4	0	4	2	0	1 (1)	3	0
	97	15	241	6,1	5	13	0	5	3	9	3

Ἡμέρηι 1886 (π)

Μην	Βροχῆς	Ψεξιδῶν	Νερῶν	Καλ. νεφ.	Χαλάζης	Βροντῶν	Βροντῶν καὶ ἀστρ.	Ἀστρακ.	Χιτώνος	Πάγου	Ἰαίδος
Ἰαν.	19(5ραγδ)	0	27	8,6	1	0	0	0	0	0	0
Φεβρ.	11(3 »)	1	22	8,3	1	0	1	0	1	0	0
Μάρτ.	3	1	24	7,8	0	0	0	0	3 (μ.θαλ)	1	0
Ἀπρ.	15(1 »)	2	30	8,2	1	0	2	0	3 »	0	1
Μάιος	3(1 »)	2	21	4,9	0	0	2	1	0	0	1
Ἰούν.	4(2 »)	1	14	3,7	1	0	3	0	0	0	0
Ἰούλ.	0	0	3	2,6	0	0	0	0	0	0	0
Αὐγ.	1	2	13	4,1	0	0	2	2	0	0	0
Σεπτ.	5(1 »)	1	12	5,3	0	0	1	3	0	0	0
Ὀκτ.	5(1 »)	2	15	5,2	0	2	2	0	1 (20)	1	0
Νοέμ.	13(5 »)	3	25	7,9	2	1	6	0	1	1	0
Δεκέμ.	19(5 »)	0	28	8,8	0	3	4	1	0	1	0
	98	15	234	6,3	6	6	23	7	6	4	2

ΣΗΜ. Τὴν νύκτα τῆς 15 Νοεμβρίου ἔλαβε χώραν τὸ γνωστὸν φαινόμενον τῆς κινήσεως τῶν διατετόντων ἀπτεῶν.

1887 (π.)	Ἡμέραι καταπτώσεως ὕδατος						Ἡμέραι			
	βροχῆς	ψεκάδων	γαλάζης	ομίχλης	δρόσου	τὸ ὅλον	ἀστραπῶν	βροντῶν	βροντῶν καὶ ἀστρ.	βίριδος
Ἰανουάριος	6	1	0	0	0	7	0	0	0	0
Φεβρουάριος	6	1	0	0	0	7	3	0	0	0
Μάρτιος	16	0	3	2	2	23	2	2	6	0
Ἀπρίλιος	8	1	0	0	0	9	1	1	1	0
Μάϊος	2	2	0	0	0	4	2	0	0	0
Ἰούνιος	1	1	0	0	0	2	0	0	1	0
Ἰούλιος	0	1	0	0	0	1	3	0	0	0
Αὐγούστος	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0
Σεπτέμβριος	14	3	0	0	0	17	5	0	8	0
Ὀκτώβριος	15	1	1	0	0	17	4	0	4	3
Νοέμβριος	11	1	0	0	0	12	1	0	3	0
Δεκέμβριος	16	0	2	0	0	18	1	0	4	1
Ἔτος	95	13	6	2	2	118	23	3	23	4

1888 (π.)	Ἡμέραι καταπτώσεως ὕδατος						Ἡμέραι				
	βροχῆς	ψεκάδων	χιόνος	γαλάζης	ομίχλης	δρόσου	τὸ ὅλον	ἀστραπῶν	βροντῶν	βροντῶν καὶ ἀστρ.	βίριδος
Ἰανουάριος	12	1	3	0	2	0	18	1	0	0	0
Φεβρουάριος	11	0	1	1	0	0	13	0	1	2	0
Μάρτιος	7	0	0	3	0	0	10	1	1	1	2
Ἀπρίλιος	5	3	0	0	0	1	9	0	0	0	1
Μάϊος	4	3	0	0	1	0	8	2	0	1	0
Ἰούνιος	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
Ἰούλιος	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Αὐγούστος	0	1	0	0	0	0	1	4	0	0	0
Σεπτέμβριος	3	2	0	0	0	0	5	5	1	1	1
Ὀκτώβριος	8	3	0	0	0	0	11	8	0	1	1
Νοέμβριος	10	1	0	0	0	0	11	2	0	4	0
Δεκέμβριος	15	2	0	0	2	0	19	0	0	0	0
Ἔτος	76	16	4	4	5	1	106	26	3	16	5

1889(ν)	'Ημέραι καταπτώσεως ύδατος						'Ημέραι				Ποσόν του καταπεσόντος ύδατος έν έτει 1889 εις χ. μ.		
	βροχής	ψεκάδων	χαλάζης	ομίχλης	όρσπου	πάχνης	τό όλον	άστραπών	βροντών	βροντών και άστρ.	ύιδος	χ. μ.	Παρατηρήσεις
'Ιαν.	9	2	0	0	0	0	11	0	0	1	0	60,6	
Φεβρ.	18	2	4	2	0	0	26	2	0	6	0	198,4	
Μάρτ.	14	1	3	1	0	0	19	1	0	4	0	130,7	
'Απρ.	10	3	2	3	0	0	18	0	1	1	0	43,2	
Μάϊος	4	7	0	3	0	0	14	0	0	3	0	13,0	
'Ιούν.	0	3	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0,0	
'Ιούλ.	0	2	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0,0	
Αύγ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	
Σεπτ.	3	2	0	0	0	0	5	0	0	4	0	123,7	89,7 τήν 19ην
'Οκτ.	5	4	0	0	0	0	9	0	0	1	0	55,2	
Νοέμ.	8	1	0	0	0	0	9	2	0	2	1	69,2	
Δεκέμ.	8	2	1	2	3	1	17	0	0	2	1	56,3	
"Έτος	79	29	10	11	3	1	133	5	2	27	2	750,3	

1890(ν)	'Ημέραι καταπτώσεως ύδατος						'Ημέραι				Ποσόν του καταπεσόντος ύδατος έν έτει 1890 εις χ. μ.		
	βροχής	ψεκάδων	χαλάζης	ομίχλης	όρσπου	τό όλον	άστραπών	βροντών	βροντών και άστρ.	ύιδος	πάγου	χ. μ.	Παρατηρήσεις
'Ιαν.	5	0	1	3	0	9	1	0	1	0	9	21,2	
Φεβρ.	9	3	1	2	0	15	0	0	1	1	0	53,9	
Μάρτ.	8	1	2	3	0	14	1	0	2	1	0	70,3	
'Απρ.	9	2	2	2	1	16	0	0	1	0	0	88,8	
Μάϊος	5	2	0	4	0	11	2	0	4	0	0	50,8	34,3 τήν 23ην
'Ιούνιος	3	0	0	0	0	3	3	0	0	1	0	21,2	
'Ιούλ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	
Αύγ.	0	0	0	1	1	2	1	1	0	0	0	0,0	
Σεπτ.	5	3	0	0	1	9	5	0	4	0	0	27,9	
'Οκτ.	8	1	0	0	0	9	1	0	4	4	2	99,4	
Νοέμ.	15	1	0	0	0	16	4	0	4	0	0	144,1	
Δεκέμ.	17	2	0	0	0	19	1	0	2	0	0	182,2	34,2 τήν 15ην
"Έτος	81	15	6	15	3	123	19	1	23	5	9	759,8	

1891 (v)	Ἡμέραι καταπτώσεως ὕδατος						Ἡμέραι				Ποσὸν τοῦ καταπεσόντος ὕδατος ἐν ἔτει 1891 εἰς χ. μ.		
	βροχῆς	ψεκάδων	χλαάξης	ομίχλης	δρόσου	τὸ δὼν	αστραπῶν	βροντῶν	βροντῶν καὶ ἀστρ.	τρίδος	πάγου	χ. μ.	Παρατηρήσεις
Ἰαν.	15	0	5	0	0	20	1	0	5	0	13	196,4	
Φεβρ.	4	1	0	4	0	9	2	0	0	0	7	20,7	
Μάρτ.	2	2	0	8	0	12	1	0	0	0	7	6,9	
Ἀπρ.	11	8	1	2	0	22	1	4	2	2	0	83,7	
Μάϊος	6	3	0	0	0	9	2	0	0	0	0	10,5	
Ἰούν.	0	1	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0,0	
Ἰούλ.	0	1	0	0	0	1	4	0	1	0	0	0,0	
Αὐγ.	1	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	2,6	
Σεπτ.	4	4	0	0	0	8	0	0	1	0	0	73,8	65,8 τὴν 24ην
Ὀκτ.	6	0	1	0	0	7	3	0	3	0	0	56,5	
Νοέμ.	14	2	0	0	0	16	4	0	3	0	0	132,0	
Δεκέμ.	12	0	1	0	2	15	4	0	3	1	3	70,1	
Ἔτος	75	22	8	14	2	121	27	1	18	3	30	653,2	

1892 (v)	Ἡμέραι καταπτώσεως ὕδατος						Ἡμέραι				Ποσὸν τοῦ καταπεσόντος ὕδατος ἐν ἔτει 1892 εἰς χ. μ.		
	βροχῆς	ψεκάδων	χλαάξης	ομίχλης	δρόσου	αἰχλῦος	τὸ δὼν	αστραπῶν	καταιγ.	τρίδος	πάγου	χ. μ.	Παρατηρήσεις
Ἰανουάριος	17	2	4	0	0	0	23	0	9	1	4	109,3	
Φεβρουάρι.	16	1	2	0	0	0	19	2	2	2	3	84,6	
Μάρτιος	8	4	2	3	2	0	19	3	2	0	0	40,5	
Ἀπρίλιος	10	3	1	0	0	0	14	0	1	1	0	69,0	
Μάϊος	6	3	0	0	0	0	9	1	1	1	0	25,5	
Ἰούνιος	0	5	0	0	0	0	5	5	1	0	0	0,0	
Ἰούλιος	2	1	0	0	0	0	3	2	2	0	0	28,5	
Αὐγουστος	1	1	0	0	0	0	2	2	1	0	0	0,9	
Σεπτέμβρ.	3	0	0	0	0	2	5	5	1	1	0	10,0	
Ὀκτώβρ.	6	2	0	0	0	0	8	5	4	1	0	96,1	
Νοέμβριος	8	1	0	0	0	0	9	3	1	0	4	78,9	
Δεκέμβριος	17	0	1	0	0	0	18	2	5	0	6	249,6	51.7 τὴν 5ην
Ἔτος	94	23	10	3	2	2	134	30	30	6	17	792,9	

* Ἐν τῇ ἀρτῇ ἐκδόσει τῆς «Πρακτικῆς Μετεωρολ. γ. φ.» (1892) ἐπὶ τοῦ κ. Δ. Αἰγιήτου, δευτέρου τοῦ ἡμετέρου Ἀκαδημαϊκοῦ, αἱ ὑπὸ βροντῶν συνοδουμένη ἀστραπαὶ καλοῦνται καταιγίδες.

ΠΙΝΑΚΕΣ τῆς δια νεφῶν καλύψεως τοῦ οὐρανοῦ. *

1887

1883

1839 ✓

	Ἡμέραι	Κάλ. νεφῶν (0—10)	Ἡμ. ἀνήλιοι	Ἡμέραι	Κάλ. νεφῶν (0—10)	Ἡμ. ἀνήλιοι	Ἡμέραι	Κάλ. νεφῶν (0—10)	Ἡμ. ἀνήλιοι
	νεφελώδεις			νεφελώδεις					
Ἰανουάριος	19	2,9	0	16	2,9	0	22	5,2	4
Φεβρουάριος	21	4,8	0	14	3,4	3	25	6,8	1
Μάρτιος	26	4,2	0	13	2,2	0	27	6,9	1
Ἀπρίλιος	20	2,6	1	12	2,5	0	22	5,0	1
Μάϊος	9	1,0	0	10	1,8	0	19	5,0	0
Ἰούνιος	4	0,5	0	6	0,7	0	12	1,4	0
Ἰούλιος	2	0,1	0	2	0,1	0	8	0,7	0
Αὐγουστος	2	0,1	0	3	0,3	0	2	0,3	0
Σεπτέμβριος	19	3,4	0	8	2,5	0	14	2,8	0
Ὀκτώβριος	22	3,7	0	16	3,0	0	16	3,4	0
Νοέμβριος	15	3,1	0	23	4,1	0	21	3,3	0
Δεκέμβριος	20	4,7	0	20	4,3	2	27	5,9	2
Ἔτος	172	2,6	1	143	2,3	5	215	3,9	9

1890

1891

1892

	Ἡμέραι	Κάλ. νεφῶν (0—10)	Ἡμ. ἀνήλιοι	Ἡμέραι	Κάλ. νεφῶν (0—10)	Ἡμ. ἀνήλιοι	Κάλ. νεφ. (0—10)			Ἡμ. ἀνήλιοι			
							Ἡμέραι	Κάλ. νεφῶν (0—10)	Ἡμ. ἀνήλιοι		Ἡμέραι		
											νεφελώδεις	7 π. μ.	1 μ.
Ἰαν.	21	3,8	0	24	4,5	2	27	6,0	5,4	6,4	0		
Φεβρ.	24	5,8	2	24	5,4	0	28	6,0	5,8	6,4	4		
Μάρτ.	20	4,2	1	26	4,4	0	30	6,6	7,1	5,5	0		
Ἀπρ.	25	5,2	3	26	6,1	0	30	5,6	6,0	5,4	2		
Μάϊος	19	2,8	0	19	4,0	0	25	4,2	4,0	4,0	0		
Ἰούν.	11	3,2	0	14	1,0	0	21	1,4	2,3	1,9	0		
Ἰούλ.	3	0,2	0	4	0,4	0	11	0,8	1,2	1,0	0		
Αὐγ.	2	0,2	0	4	0,4	0	17	0,8	1,6	1,2	0		
Σεπτ.	21	2,3	0	5	0,8	0	13	1,1	2,9	2,0	0		
Ὀκτ.	19	3,2	0	15	2,3	0	24	3,8	4,3	3,3	0		
Νοέμ.	28	5,3	2	27	5,9	0	23	4,4	5,1	3,9	3		
Δεκέμ.	31	6,3	2	26	4,5	0	26	5,8	6,6	6,1	2		
Ἔτος	224	3,5	19	214	3,3	2	275	3,9	4,3	3,9	8		

* Μέχρι τοῦ ἔτους 1886 τὴν δια νεφῶν κάλυψιν τοῦ οὐρανοῦ συμπεριλαμβάνον ἐν τοῖς πίναξι τῶν ἡμερῶν τῆς βροχῆς κτλ. ἀπὸ δὲ τοῦ 1887 καὶ ἐντεῦθεν συντάσσω ἰδίους περὶ νεφῶν πίνακας, σημειῶν καὶ τὰς ἡμέρας καθ' ἃς δὲν ἐφάνη ποσῶς ὁ ἥλιος.

Ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω πινάκων δῆλον γίνεται, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν καθ' ἃς ἔπεσεν ὕδωρ ἐν Πάτραις ὑπὸ μορφήν βροχῆς, γαλάζης κτλ. κατὰ τὰ δέκα τελευταῖα ἔτη 1883—1892, (τοῦ 1882 μὴ συνυπολογιζομένου, διότι, ὡς προεῖρηται, ἐκ τοῦ ἔτους ἐκείνου ἐλλείπουσιν αἱ παρατηρήσεις δύο μηνῶν, τῶν πολυομβροτέρων, τοῦ Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου), ποικίλλει μεταξύ 98 (1884) καὶ 134 (1892)· τὸ δὲ ποσὸν τοῦ καταπεσόντος ὕδατος ἀπὸ τοῦ 1889—1892 μεταξὺ 653,2 γ. μ. (1891) καὶ 792,9 γ. μ. (1892). Ἐκ πάντων τῶν ἐτῶν τούτων τὸ πολυομβρότερον ἦν τὸ ἄρτι ληξάν 1892, ὁπότε κατὰ τοὺς δύο ἀχροτελευτίους μῆνας, Ἰανουάριον καὶ Δεκέμβριον, ἔπεσε τὸ ἡμισυ περίπου, (γ. μ. 358,9), τοῦ καθ' ἅπαν τὸ ἔτος καταπεσόντος ὕδατος, (792,9).

Συγκρίνοντες τὰς Πάτρας πρὸς τὴν Κέρκυραν κατὰ τὰ ἔτη 1887 καὶ 1888, ὧν ἔχομεν τὰ πορίσματα*, βλέπομεν ὅτι κατ' ἄμφω πλεονεκτεῖ ἡμῶν ἡ πόλις τῆς Κερκύρας· καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν δηλ. τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἔπεσεν ὀψοδήποτε ὕδωρ ἐπὶ τοῦ εἰδάφους, (150:118 τῷ 1887 καὶ 157:106 τῷ 1888) καὶ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ καταπεσόντος ὕδατος, ἐὰν κρίνωμεν ἐξ ἀναλογίας ἐκ τῶν πολυομβροτέρων παρ' ἡμῖν ἐτῶν 1890 καὶ 1892· (διότι, ὡς προεῖρηται, μόνον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1889, ἐφοδιασθεῖς δι' ὑετιμέτρου, ἠρξάμεθα καταμετρῶν τὸ ἐκάστοτε πίπτον ὕδωρ.) Κατὰ τὰ πολυομβρότερα λοιπὸν παρ' ἡμῖν ἔτη, κατέπεσαν 759,8 γ.μ. τῷ 1890 καὶ 792,9 γ. μ. τῷ 1892, ἐνῶ ἐν Κερκύρᾳ τῷ μὲν 1887 κατέπεσαν γ.μ. 1338,2 τῷ δὲ 1888 γ.μ. 914,6.

Ὁ μέσος ὄρος τῶν ἡμερῶν καθ' ἃς ἔβρεξεν ἢ ἐψέκασεν ἐν Πάτραις κατὰ τὰ 10 τελευταῖα ἔτη, (1883—92), ἀνέρχεται εἰς 104, ἐὰν δ' ἀφαιρέσωμεν τὰς ἡμέρας καθ' ἃς ἐψέκασε μόνον, εἰς 87, εἰς ὅσας καὶ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ αἰδ. Boys γενομένας παρατηρήσεις ἀπὸ τοῦ 1872—75. Φαίνεται ὅτι ὁ Boys δὲν συνυπελόγησε καὶ τὰς ἡμέρας τῶν ψεκάδων εἰς τὰς βροχάς, διότι μόνος ὁ Σμίθ παρήγγειλε διὰ τῶν ὀδη-

* Μετεωρολογικὴ ἐπιπέσις τῆς πόλεως Κερκύρας κατὰ τὰ ἔτη 1887 καὶ 1888.

γιών του * ἵνα σημειῶνται καὶ αἱ ἡμέραι καθ' αἶς ἔπασαν ἔστω καὶ σταγόνες μόνον βρογῆς, ὡς τοῦτο ἔπραττεν οὗτος ἀπὸ πολλῶν ἔτων. Ἐν Ἀθήναις ὁ Fraas ** ἠρίθμισε μόνον 34—54 ἡμέρας βρογῆς καὶ ὡς μέσον ὄρον 16 ἐτῶν εὔρε 4ῶ ἡμέρας βρογῆς· ὁ δὲ Σμίθ, ὅστις, ὡς προεῖρηται, συνυπελόγησε καὶ τὰς ἡμέρας καθ' αἶς καὶ ἐπὶ τινα μόνον λεπτὰ τῆς ὥρας ἔπασαν σταγόνες βρογῆς, οὐδέποτε ἀπὸ τοῦ 1859 καὶ ἐντεθῆεν ἠρίθμησεν ὀλιγωτέρας τῶν 76 ἡμερῶν βρογῆς καὶ ὡς μέσον ὄρον 22 ἐτῶν εὔρεν 96 ἡμέρας βρογῆς· ὁ δὲ μέσος ὄρος τῶν ἡμερῶν, καθ' αἶς ἠδύνατο νὰ καταμετρηθῇ τὸ ποσὸν τοῦ καταπίπτοντος ὕδατος, (πλὴν τῶν τοῦ ψεκασμοῦ ἡμερῶν), ἀνῆλθε, κατὰ τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ, εἰς 7δ. Ἐν Πάτραις λοιπὸν βρέχει πολλῶ πλειότερον ἢ ἐν Ἀθήναις.

Ὡς δ' ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐντάσεως τῆς διὰ νεφῶν καλύψεως τοῦ οὐρανοῦ προκύπτει, αἱ Πάτραι δύνανται ὡς καὶ αἱ Ἀθηναὶ νὰ καυχῶνται διὰ τὸν αἰθριὸν αὐτῶν οὐρανὸν καὶ τὸν καθαρὸν καὶ ποικίλον ὀρίζοντα· ἡ δὲ δύσις τοῦ ἡλίου ἐν Πάτραις εἶναι τι ἐξαισίον. Ἴδου πῶς περιγράφει ὁ Pouqueville ἐν ἔτει 1820 τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐν Πάτραις. «Οὐδέποτε κρέσστην ἄνευ ζωηρᾶς συγκινήσεως εἰς τὴν καθημερινὴν ταύτην σκηνήν, ὅποτε τὸ ἄστρον τῆς ἡμέρας, βυθιζόμενον ἐν τῷ ὀρίζοντι, περιέβαλλεν ἐν γυρῳῳ καὶ πορφυρᾷ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης τὰς νήσους τῆς Ἰθάκης καὶ τῆς Κεφαλληνίας, ὡς καὶ τὰς νεφελοειδεῖς κορυφὰς τῆς Λευκάδος».^{***}

Ἰγγρασία.

Αἱ ὑπ' ἐμοῦ γενόμεναι παρατηρήσεις περὶ τῆς ὑγρασίας ἐν Πάτραις, ἄρχονται, ὡς προεῖρηται, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1889, ἀφ' ὅτου δηλ. ἐφωδιάσθη διὰ τῶν καταλλήλων ψυγρομετρικῶν ὄργάνων, δι' ὧν μετρεῖται ὁ δι' ὕδρατμῶν κορεσμὸς τοῦ ἀέρος εἰς ἑκατοστὰ τοῦ κέρου, ἀπὸ 0—100 %.

Ὅσον ξηρότερος ὁ ἀήρ, τοσοῦτον καὶ οἱ ἐν αὐτῷ ἐμπεριεχόμενοι

* «Παρνασσός» 1883 σελ. 820. ** Physical. Geographie von Griechenland, σελ. 65. *** Voyage dans la Grèce T. 3 p. 513.

ὕδρατμοὶ ὀλιγώτεροι, καὶ τὰνάπχλιν. Ὅταν δὲ ὁ ἀήρ ἦναι ἐντελῶς κεκορεσμένος ὑδρατμῶν, εὐρίσκεται ὁ γλ. εἰς τὸ σημεῖον τῆς ὀρότου, τότε τὰ θερμομέτρα τοῦ ψυχομέτρου οὐδεμίαν δεικνύουσι διαφορὰν, ὁ δὲ βαθμὸς τοῦ κόρου εἶναι 100.

Πρὸς εὐρεσιν τοῦ βαθμοῦ τῆς σχετικῆς ὑγρασίας, μέχρι μὲν τοῦ τέλους τοῦ 1892 ἐπιούμην γρησιν τῶν πινάκων τοῦ Mohr, * ἀπὸ δὲ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἤδη τρέχοντος ἔτους ποιόσμαι γρησιν τῶν πινάκων τοῦ κ. Δ. Αἰγινῆτου, οὗς ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ «Πρακτικῇ Μετεωρολογίᾳ» αὐτοῦ.**

Ἐν ταῖς ἐπομέναις πίναξι φαίνεται λεπτιμερωῶς ὁ κατὰ μῆνα καὶ ἔτος βαθμὸς τῆς σχετικῆς ὑγρασίας ἀπὸ τοῦ 1889 καὶ ἐντεῦθεν.

ΠΙΝΑΚΕΣ

Σχετικῆς ὑγρασίας τῶν ἐτῶν 1889—92.

1889	Ὑγρασία εἰς ἑκατοστὰ τοῦ κόρου	Παρατηρήσεις
Ἰανουάριος	76	98 τὴν 1ην
Φεβρουάριος	82	
Μάρτιος	79	
Ἀπρίλιος	70	37 τὴν 30ην
Μάιος	64	
Ἰούνιος	67	
Ἰούλιος	62	
Αὐγούστος	58	
Σεπτέμβριος	67	
Ὀκτώβριος	78	
Νοέμβριος	71	
Δεκέμβριος	71	
Ἔτος	71	

* Grundzüge der Meteorologie. IV Auflage 1887.

** Πρακτ. Μετεωρολογία ἢ δηγίαι πρὸς γρησιν τῶν ἐν Ἑλλάδι μετεωρολογ. σταθμῶν. Ἐκ τοῦ Ἐθν. Τυπογραφεῖου 1892.

1890	Ἰγγρασία εἰς ἑκατοστὰ τοῦ κέρου	Παρατηρήσεις
Ἰανουάριος	71	100 τὴν 7ην
Φεβρουάριος	72	
Μάρτιος	73	
Ἀπρίλιος	74	
Μάϊος	69	
Ἰούνιος	64	34 τὴν 18
Ἰούλιος	63	
Αὐγουστος	57	
Σεπτέμβριος	62	
Ὀκτώβριος	72	
Νοέμβριος	81	
Δεκέμβριος	82	
*Ἔτος	70	

1891	Ἰγγρασία εἰς ἑκατοστὰ τοῦ κέρου	Παρατηρήσεις
Ἰανουάριος	82	37 τὴν 28ην
Φεβρουάριος	65	
Μάρτιος	70	
Ἀπρίλιος	78	
Μάϊος	68	
Ἰούνιος	51	97 τὴν 28ην
Ἰούλιος	67	
Αὐγουστος	62	
Σεπτέμβριος	68	
Ὀκτώβριος	78	
Νοέμβριος	85	
Δεκέμβριος	83	
*Ἔτος	72	

1892 *	Υγρασία εἰς ἑκατοστὰ τοῦ κέρου			Παρατηρήσεις ··
	7 π. μ.	1 μ. μ.	7 μ. μ.	
Ἰανουάριος	83	70	80	99 τὴν 18ην 7 π. μ.
Φεβρουάριος	80	69	75	
Μάρτιος	78	66	79	
Ἀπρίλιος	77	61	77	
Μάιος	74	58	70	
Ἰούνιος	68	57	68	35 τὴν 18ην 7 π. μ.
Ἰούλιος	62	49	65	
Αὐγούστος	54	44	55	
Σεπτέμβριος	63	51	65	
Ὀκτώβριος	83	73	81	
Νοέμβριος	84	81	87	
Δεκέμβριος	88	85	88	
Ἔτος	75	64	75	

Ἄνεμοι.

Τῶν ἀνέμων ἐπικρατέστεροί εἰσιν ἐν Πάτραις οἱ Β, ΒΑ, Α, καὶ οἱ Ν, ΝΑ, ΝΔ καὶ Δ, σπανιώτεροι δὲ καθ' ἅπαν τὸ ἔτος οἱ ΒΔ. Οἱ τελευταῖοι δὲ ὅταν πνέωσιν, ἔστω καὶ ἐπὶ ὀλίγας μόνον ὥρας, εἰσὶ βιαιότατοι καὶ ἐπιφέρουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεγίστης ζημίας, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ ναυάγια εἰς τὰ ἐν τῷ λιμένι προσωρμισμένα πλοῖα, συγκρούοντες αὐτὰ πρὸς ἀλλήλα ἢ ἀποσπῶντες ἀπὸ τῶν ἀγκυρῶν αὐτῶν καὶ ρίπτοντες αὐτὰ εἰς τὴν ἀκτὴν, ἰδίως πρὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἤδη ἀσφαλίσαντος τὸν λιμένα τῶν Πατρῶν κυματοθραύστου. Ὁ ἀνεμος οὗτος εἶναι γνωστός ἐνταῦθα ὑπὸ τὸ ὄνομα *Γαβρολιμάδα*, ὡς πνέων ἀπὸ τοῦ ἀπέναντι ὄρους τῆς Στερεᾶς, *Γαβρολίμης*.

* Ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου, ἐπόμενος, ὡς προεῖρηται, ταῖς νέαις δὴ γίαις τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου κ. Δ. Αἰγινήτου, σημειῶ τρις τῆς ἡμέρας τὴν κατάστασιν τοῦ ψυχρομέτρου, πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ δι' ὕδατων κορεσμοῦ τοῦ ἀέρος.

Ὡς εἰκός, ἐν ὥρᾳ μὲν χειμῶνος οἱ Β, ΒΑ καὶ Α εἰσι ψυχρότατοι, ἐν ὥρᾳ δὲ θέρους θερμότετοι· ἰδιαίτατα δὲ διακρίνεται διὰ τε τὴν ἄκραν ψυχρότητα καὶ θερμότητα ὁ Α. Ὁ ἄνεμος οὗτος, ὅστις συγγνώστα πνέει ἐν ὥρᾳ θέρους, εἶναι τοσοῦτον κεκορσεμένος ἐνίοτε διὰ λεπτοτάτης κίνεως, ὥστε ἐν τῷ ὄριζοντι διαπλοῦνται τερρὰ ἀγλῦς καὶ ὁ ἥλιος φαίνεται ἀμαυρότερος, πνέει δὲ μετὰ μεγίστης βίας, ἀναρπάζων τὸν κονιορτὸν ἐκ τῶν ὁδῶν καὶ καθιστῶν θύτας ὡσεὶ πεπλυμένας ὑπὲρ ραγδαίας βρογῆς. Συνήθως διαρκεῖ ἐπὶ 3—5 ἡμέρας ἐκάστοτε, καὶ τὸν μὲν χειμῶνα καταβιβάζει τὸ θερμόμετρον μέχρι τοῦ 0° σχεδόν, τὸ δὲ θέρος ἀνυψοῖ αὐτὸ καὶ πέραν τοῦ 36° Κ. ἐνίοτε. Τὸν ἄνεμον τοῦτον ὁ αἰδ. Boys ἀποκαλεῖ, οὐχὶ ὀρθῶς, Scirocco τῶν Πατρῶν*, διότι πόρρω ἀπέχει τοῦ νὰ ὁμοιάξῃ τῷ Scirocco τῆς Σικελίας· δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς τὸ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενον ὅτι πνέει πάντοτε θερμός, ἀναβιβάζων τὸ θερμόμετρον καὶ ἐν μηνὶ Μαρτίῳ μέχρι τοῦ 25° Κ. Διότι, ὡς καὶ ἐν τῇ περὶ Πατρῶν διατριβῇ μου** ἐδημοσίευσα, ἀπὸ τῆς 9 λ. γ. μέχρι τῆς 12 Μαρτίου 1887 πνεύσας, κατεβίβασε τὸ θερμόμετρον ἀπὸ 19°,8 (2 μ. μ.) εἰς 13°,7, καὶ ἀπὸ 15°,3 (9 μ. μ.) εἰς 8°,9. Τὸν ἄνεμον τοῦτον συνήθιστατα διαδέχεται βρογῆ. ✓

Οἱ ἐπόμενοι πίνακες δηλοῦσι τὸ ποσὸν τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἐπνευσε κατ' ἔτος ἕκαστος τῶν ἀνέμων ἐν Πάτραις, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1882—1886 ἐν συνόλῳ, καὶ οὐχὶ κατὰ μῆνα, κατὰ τὰς 8 κυρίας διευθύνσεις αὐτῶν. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1887 μέχρι τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Ἀπριλίου 1891, ἐπόμενος ταῖς ὁδηγίαις τοῦ καθηγητοῦ Κ. Δ. Κοκκίδου, ἐσημεῖον οὐ μόνον τοὺς πνεόντας ἀνέμους σὺν τῇ νηνεμίᾳ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἔντασιν αὐτῶν διὰ τῶν ἀριθμῶν 0 (νηνεμία)—10 (λαίλαψ). Ἀπὸ δὲ τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1891 καὶ ἐντεῦθεν, ἐπόμενος ταῖς νέαις ὁδηγίαις τοῦ κ. Δ. Αἰγινήτου, σημειῶ καὶ τὰς ὑποδιαίρέσεις τῶν διευθύνσεων τούτων, ἧται ἐν δλω 16 διευθύνσεις, σὺν τῇ ἐντάσει τοῦ ἀνέμου.

* *Physikalische Geographie von Griechenland.* S. 116.

** Λί Πάτραι ὑπὸ φυσικὴν καὶ ἱατρικὴν ἔποσιν 1888.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΕΜΩΝ

Ποσόν τῶν ἡμερῶν καθ' ἃς ἔπνευσεν ἕκαστος τῶν
ἀνέμων ἐτησίως.

	N B	NE BA	E A	SE NA	S N	SW NA	W Δ	NW ΒΔ	Νηγεμίαι 0
1882 *	107	22	12	8	22	108	23	4	0
1883	139	9	15	19	18	119	43	3	0
1884	133	34	21	4	22	109	36	6	0
1885	131	31	16	7	21	112	41	6	0
1886	124	29	27	4	29	103	46	4	0
1887	123	29	12	17	51	53	67	7	3
1888	103	45	26	16	53	36	70	4	1
1889	105	40	31	44	62	30	35	7	11

* Ἐκ τοῦ ἔτους τούτου ἐλλείπουσιν αἱ ἡμέραι τῶν πνευσάντων ἀνέμων κατὰ
τοὺς μῆνας Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον.

1890 (v)	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	νημερ. 0	Ἐν ὄλῳ ἡμέραι
	B	BA	A	NA	N	NA	Δ	BA		
Ἰανουάριος	9	2	4	6	4	2	4	0	3	31
Φεβρουάριος	12	6	4	2	1	4	4	0	1	28
Μάρτιος	3	9	7	1	7	4	2	0	1	31
Ἀπρίλιος	5	6	3	0	4	2	5	0	5	30
Μάιος	7	0	0	1	3	6	10	0	4	31
Ἰούνιος	2	3	0	0	3	7	14	0	1	30
Ἰούλιος	4	2	2	0	2	8	11	4	1	31
Αὐγουστος	11	2	1	0	3	3	8	0	3	31
Σεπτέμβριος	7	3	4	0	5	4	7	4	2	30
Ὀκτώβριος	9	2	4	0	14	0	5	1	2	31
Νοέμβριος	2	6	4	9	8	0	0	0	1	30
Δεκέμβριος	3	8	4	9	2	4	0	0	4	31
Ἔτος	74	49	34	28	53	35	64	3	28	365

ΠΙΝΑΚΕΣ

Τῆς διανομῆς τῶν ἀνέμων κατὰ τὰς 16 κυρίας διευθύνσεις καὶ τὴν νημελίαν καὶ τῶν ἡμερῶν ἐκάστου.

1891 (v)	BBA	NNE	NE	ENE	E	ESE	SE	SSE	S	SSW	SW	WSW	W	WNW	NW	NNW	N	Νημελίαι 0
	BA	NE	ENE	A	ANA	NA	NNA	N	NNA	NA	ANA	Δ	ΔBA	BA	BBA	B		
Ἰανουάριος	0	4	0	9	0	5	0	8	0	0	0	0	0	0	1	0	4	0
Φεβρουάριος	0	8	0	6	0	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	5	4
Μάρτιος	0	4	0	1	0	6	0	7	0	1	0	0	2	0	0	0	6	4
Ἀπρίλιος	3	2	1	0	0	2	6	7	1	2	0	0	2	0	0	0	3	1
Μάιος	1	3	1	1	0	0	4	8	1	0	0	2	6	0	0	1	4	2
Ἰούνιος	0	0	0	0	0	4	3	7	1	5	3	2	5	4	1	0	0	1
Ἰούλιος	0	1	0	0	0	4	8	4	1	3	2	2	7	0	1	4	3	3
Αὐγουστος	2	1	0	4	0	5	0	11	0	0	0	0	3	0	0	0	3	5
Σεπτέμβριος	1	4	0	3	0	4	6	7	1	2	0	4	4	0	0	0	1	0
Ὀκτώβριος	0	2	0	2	3	10	3	2	0	0	0	0	1	0	0	0	5	3
Νοέμβριος	2	3	0	4	0	6	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	6	4
Δεκέμβριος	2	2	0	3	4	1	5	12	0	0	0	0	4	0	0	0	4	0
Ἔτος	14	34	2	30	4	44	25	83	5	13	6	28	4	3	2	44	27	

Θυέλλαὶ ἢ λαίλαπες.

Θυέλας ἢ λαίλαπας σπανίως ἔχομεν ἐν Πάτραις, οὐ γὰρ ἦττον κατ' ἔτος, ἀπὸς ἢ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ πολλά πλοῖα καὶ δένδρα πίπτουσι θύμκτα τοιούτων μετεωρολογικῶν φαινομένων. Οὕτως ἐν ἔτει 1887 τὴν νύκτα τῆς 13—14 Δεβρίου(π), πνεύσαντος σφοδροτάτου ΒΔ ἀνέμου, ἐβυθίσθησαν ἢ συνετριβήσαν ὑπὲρ τὰ 10 πλοιαῖρα ἐν τῷ λιμένι, τὸ δὲ ἀτμῶπλοιον «Ζάκυνθος», ριφθὲν ἐπὶ τῆς πρὸ τοῦ τελωνείου αἰμασιᾶς, ὑπέστη τριαύτην βλάβην, ὥστε ἐγκατελείφθη ὑπὸ τοῦ ιδιοκτήτου αὐτοῦ. Εὐτυγῶς, ἀφ' ὅτου ἡ κατασκευὴ τοῦ κυματοθραύστου τοῦ λιμένος ἡμῶν συνεπληρώθη, ἠσφαλίσθησαν τὰ ἐν αὐτῷ ναυλογοῦντα πλοῖα. Τῇ δὲ 28ῃ Ὀκτωβρίου(π) τοῦ αὐτοῦ ἔτους, περὶ ὥραν 5 μ. μ. ἐσχηματίσθη ἐν μέσῳ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, πρὸ τοῦ ὄρους τῆς Στερεᾶς Βαρασσόβης, (ἀρχαίας Χαλκίδος), σίφων ὑπερμεγέθους, ὅστις διετηρήθη ἐπὶ ἀρκετὰ τῆς ὥρας λεπτὰ καὶ εἴτα, κινηθεὶς πρὸς δυσμὰς, διελύθη.

Καθ' ἅπαν τὸ ἔτος 1888 οὐδεμίαν Θυέλλα ἔλαβε γῶραν, ἐξ ἧς νὰ προέκυψαν ζημίαι οἰαδιῆποτε.

Ἐν ἔτει 1889 τῇ 2ῃ Ἰανουαρίου(ν), πνεύσαντος σφοδροτάτου ΒΔ ἀνέμου, ἐβλάβησαν πολλὰ τῶν ἐν τῷ λιμένι προσωρμισμένων πλοίων, ἐκ συγκρούσεως αὐτῶν πρὸς ἀλληλα. Τῇ δὲ 30 Σεπτεμβρίου περὶ ὥραν 2 μ. μ. ὁ αὐτὸς ΒΔ ἀνεμος, πλείστα μὲν δένδρα ἐν τῇ μεσημβρινῇ πεδιάδι ἐξερριζώσασα, τὰ δὲ πρὸ 10ετίας ὑφιστάμενα θαλάσσια τῆς πόλεως λουτρὰ κατέστρεψεν ἐξ ὀλοκλήρου.

Ἐν ἔτει 1890 τρεῖς ἔσχομεν θυελλώδη καιρόν· τῇ 29ῃ Μαρτίου καὶ τῇ 21ῃ Ἀπριλίου(ν), πνεύσαντος βικιοστάτου Α ἀνέμου, ὅποτε ἐξερριζώθησαν πολλὰ δένδρα κατὰ τὴν περιγὴν ἰδίως τοῦ χωρίου Ἐγλυκάδος τῶν Πατρῶν καὶ τῇ 23ῃ Δεκεμβρίου, πνεύσαντος σφοδροῦ Β ἀνέμου, ἐξ οὗ πρὸς ταῖς ἄλλαις ζημίαις, συνετριβή καὶ ἐν πλοιαῖριον ἐν τῷ λιμένι, ἐβλάβησαν δὲ καὶ ἕτερα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον ἐπισήμως.

Ἐν ἔτει 1891 τρεῖς ἔσχομεν θυελλώδη καιρόν· ἦτοι τὴν νύκτα τῆς 18ῃς Ἰανουαρίου(ν), λαίλαπα μετὰ καταγίδος,

βροχῆς καὶ χαλάζης, ἐπὶ ἡμίσειαν διαρκέσασαν ὥραν, πνέοντος σφοδροτάτου ΝΑ ἀνέμου καὶ τὴν 15 καὶ 19 Φεβρουαρίου, μετὰ καταιγίδος, βροχῆς καὶ χαλάζης ἐπίσης, πνέοντος σφοδροτάτου ἀνέμου, ὅστις κατέρριψεν οἰκίσκους καὶ παραπήγματα, ἐξερρίζωτε δὲ μεγάλα δένδρα, ἰδίως κατὰ τὴν περιουχὴν τῆς μονῆς Γηροκομείου καὶ τοῦ παρακειμένου χωρίου Ἐγγλυκάδος. Εὐτυχῶς ἐν τῷ λιμένι δὲν ἐγένοντο ζημίαι, ὡς ἄλλοτε, διότι τὰ ἐκεῖ προσωρμισμένα πλοία ἦσαν ἐξηραλισμένα, συμπληρωθέντος ἤδη τοῦ μεγάλου κυματοθρύστου.

Ἐν ἔτει 1892 τρεῖς ἔσχουμεν θυελλώδη καιρόν, ἦτοι τὴν 12 Μαΐου κατ' ἤν, πνέοντος σφοδροτάτου Α ἀνέμου, οὐ μόνον πλεῖστα ἐπηνέγησαν ζημίαι εἰς τὰς ἀμπελόους ἐν γένει, ἀλλὰ καὶ δένδρα μέγιστα ἐθραύσθησαν ἢ ἐξερρίζώθησαν καὶ τὴν 18 καὶ 22 Ὀκτωβρίου πνέοντος Ν ἀνέμου, συνοδευομένου καὶ ὑπὸ καταιγίδος καὶ βροχῆς ραγδαίας.

Τρεκυμῆαι.

Ἐν ἔτει 1889, ἀφ' ὅτου ἠρξάμην νὰ σημειῶ καὶ τὴν κατὰστασιν τῆς θαλάσσης, 42κις ἐταράχθη αὕτη ἐπισήμως, ἦτοι τὸν μὲν Ἰανουάριον δις (Β, ΒΑ), τὸν δὲ Φεβρουάριον ὅκις (ΝΔ, Α), τὸν Μάρτιον ὅκις (Β, Δ), τὸν Ἀπρίλιον τρεῖς (Β, ΝΔ), τὸν Μάιον 4κις (ΒΑ, Α, ΝΑ), τὸν Ἰούλιον τρεῖς (Β, Α), τὸν Αὐγούστον ἅπαξ (Δ), τὸν Σεπτέμβριον ἅπαξ (ΒΔ θύελλα), τὸν Νοέμβριον δις (Β, ΒΑ) καὶ τὸν Δεβριον 1 ὅκις (Β, ΒΑ, Α).

Ἐν ἔτει 1890 ἐταράχθη 43κις ἐπισήμως ἡ θάλασσα ὑπὸ Β, ΒΑ, Α καὶ ΝΔ ἢ Δ ἀνέμων· ἦτοι τὸν μὲν Ἰανουάριον ὅκις (Β, Α, Δ) τὸν δὲ Φεβρουάριον 10κις (Β, ΒΑ, Α), τὸν Μάρτιον 7κις (Α, ΝΔ, ΒΑ, Β), τὸν Ἀπρίλιον ὅκις (Β, ΒΑ, Α, Ν), τὸν Μάιον 4κις (Β, ΝΔ, Δ), τὸν Σεπτέμβριον ἅπαξ (Β), τὸν Ὀκτώβριον 4κις (ΝΔ, Ν, Δ, ΒΔ), τὸν Νοέμβριον τρεῖς (ΒΑ, ΝΔ, Δ) καὶ τὸν Δεκέμβριον ὅκις (Β, ΒΑ, Δ).

Ἐν ἔτει 1891 ἐταράχθη 42κις ἐπισήμως ἡ θάλασσα ὑπὸ Β, ΒΑ, ΒΒΑ, Α, Ν, ΝΔ καὶ Δ ἀνέμων· ἦτοι τὸν μὲν Ἰα:

νουάριον τρις (B, N), τὸν δὲ Φεβρουάριον ἑκς (B, BA, A), τὸν Μάρτιον ἑκς (B, BA, N, NΔ), τὸν Ἀπρίλιον ἑκς (BA, B, Δ), τὸν Μάιον ἑκς (B, BA, Δ, NΔ), τὸν Ἰούνιον δις (NΔ), τὸν Αὐγούστον ἄπαξ (BA), τὸν Ὀκτώβριον ἄπαξ (Δ), τὸν Νοέμβριον ἑκς (B, BA) καὶ τὸν Δεκέμβριον ἑκς (B, BA, A, N, NA).

Ἐν ἔτει 1892 τεσσαρακοντάκις ἐπαράχθη ἐπισημῶς ἡ ὀχλασσα ὑπὸ B, BA, A, N, NΔ καὶ Δ ἀνέμων· ἦτοι τὸν μὲν Ἰανουάριον ἑκς (N, BA), τὸν δὲ Φεβρουάριον ἑκς (N, NΔ, NA, Δ, B), τὸν Μάρτιον ἄπαξ (BA), τὸν Ἀπρίλιον ἑκς (NA, B, BA, N), τὸν Μάιον δις (Δ), τὸν Αὐγούστον τρις (BA), τὸν Σεπτέμβριον τρις (N, B, BA), τὸν Ὀκτώβριον ἄπαξ (N), τὸν Νοέμβριον ἑκς (B, BA, A) καὶ τὸν Δεκέμβριον ἑκς (NΔ, BA, A, N).

Σεισμοί.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς τῶν Πατρῶν φυσικῆς περιγραφῆς παρατίθημι καὶ πίνακας τῶν ἀπὸ τοῦ 1884 καὶ ἐντεῦθεν λαβόντων γῶραν σεισμῶν, περὶ ὧν ἐκράτησα ἀκριβεστάτας σημειώσεις ἀπὸ τῆς προμνημονευθείσης ἐποχῆς καὶ ἐντεῦθεν.

ΠΙΝΑΚΕΣ

τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1884—1892 λαβόντων γῶραν
σεισμῶν ἐν Πάτρει.

Μῆν	Ἡμερομ.	1884 (v)
Ἰανουάριος	18	ῶρα* 5,5 μ. μ. σεισμοὶ μικροὶ
»	21	» 8,15 π. μ. » »
Φεβρουάριος	20	» 2,0 π. μ. » »
Μάρτιος	12	» 10,15 μ. μ. » »
»	13	» 3,15 π. μ. » »
»	25	» μεσονύκτιον » »
Ἀπρίλιος	30	» 5 45 π. μ. » »
Ἰούνιος	28	» 2,30 μ. μ. » »
Αὐγούστος	4	» 5,0 μ. μ. » »
Σεπτέμβριος	27	» 2,0 π. μ. σεισμοὶ μεζ. διαρκείας ἄνευ ζήμιων.

* Μέσος Χρόνος Ἀθηνῶν.

Μην	Ἡμερομ.	1885 (v)
Ἰανουάριος	24	ὄρα 3,45 π. μ. σεισμός μικρός
Φεβρουάριος	5	» 10,5 μ. μ. » »
»	16	» 1,5 μ. μ. » »
»	18	» 4,30 μ. μ. σεισμός μείζ. διαρκείας ἀνευ ζημιῶν.
Μάρτιος	10	» 8,0 π. μ. σεισμός μικρός
»	28	» 8,20 μ. μ. σεισμός μείζονος διαρκείας
Ἀπρίλιος	5	» 3,0 π μ σεισμός μικρός
»	13	» 0,30 μ. μ. » »
»	21	» 8,0 π. μ. » »
»	»	» 4,30 μ. μ. » »
»	24	» 6,0 π. μ. » »
Ἰούλιος	2	» 3,30 π. μ. » »
»	13	» 6,0 π. μ. » »
»	»	» 9,20 π. μ. » »
»	15	» 4,30 π. μ. » »
Δεκέμβριος	1	» 3,10 π. μ. σεισμός μείζονος διαρκείας
»	7	» 0,15 π. μ. σεισμός μικρός
»	14	» 3,10 μ. μ. » »
»	31	» 2,40 π. μ. » »

Μην	Ἡμερομ.	1886 (v)
Ἀπρίλιος	8	ὄρα 8,20 μ. μ. σεισμός μικρός
Ἰούνιος	23	» 6,20 π. μ. » »
Ἰούλιος	22	» 7,0 π. μ. » »
Αὐγούστος	5	» 10,0 π. μ. » »
»	6	» 10,15 μ. μ. » »
»	27	» 11,25 μ. μ. σεισμός μέγας, πλείστας ἐπι- νεγκῶν ἐν τῇ πόλει καὶ τοῖς περιχώροις ζημίας. Ὑπὸ τούτου κατεστράφη ἡ Δ. Πελοπόννησος.
»	29	» 5,15 μ. μ. σεισμός μικρός
»	30	» 3,0 μ. μ. » »
Σεπτέμβριος	1	» 2,45 π. μ. » »
»	»	» 4,15 π. μ. » »
»	2	σεισμοὶ 2-3 μικροὶ π. μ. καὶ μ. μ.
»	3	ὄρα 3,15 π. μ. σεισμός μικρός
»	»	» 4,30 π. μ. » »
»	4	» 1,0 π. μ. » »
»	6	» 2,15 π. μ. » »
»	9	» 11,35 μ. μ. » »
»	24	» 1,0 π. μ. » »
»	30	» 2,5 μ. μ. » »
Νοέμβριος	24	» 11,15 π. μ. δύο ἀλλεπάλληλοι μ. σ.
»	29	» 7,5 π. μ. σεισμός μικρός

Μήν	Ἡμερομ.	1887 (v)
Ἰανουάριος	12	ὥρα 3,30 π. μ. σεισμοὶ μικροί.
»	27	» 10,0 μ. μ. » »
Φεβρουάριος	1	» 10,15 π. μ. » »
»	10	» 1,15 π. μ. » »
»	»	» 9,20 π. μ. » »
»	16	» 9,15 μ. μ. » »
Ἀπρίλιος	28	» 4,25 μ. μ. » »
Ἰούνιος	6	» 6,0 π. μ. » »
Ἰούλιος	11	» 6,15 μ. μ. » »
»	16	» 11,30 μ. μ. » »
»	17	» 9,5 π. μ. » »
»	30	» 6,45 μ. μ. » »
»	31	» 11,0 μ. μ. » »
Αὐγούστος	5	» 8,15 π. μ. » »
»	»	» 9,55 μ. μ. » »
Σεπτέμβριος	9	» 2,35 π. μ. » »
»	41	» 3,30 π. μ. » »
Ὀκτώβριος	4	» 0,30 π. μ. » μείζονος διαρκείας.
»	»	» 10,0 π. μ. » μικροί.
»	6	» 1,16 π. μ. » βίαιος πλήθν δραγύς.
»	7	» 2,40 μ. μ. » μικροί.
»	11	» 11,40 μ. μ. » »
»	12	» 10,0 π. μ. » »
»	14	» 6,30 μ. μ. » »
Νοέμβριος	15	» 10,35 μ. μ. » »

Μήν	Ἡμερομ.	1888 (v)
Φεβρουάριος	16	ὥρα 3,0 π. μ. σεισμοὶ μικροί.
Μάρτιος	13	» 4,0 π. μ. » »
»	28	» 7,15 μ. μ. » »
Μάϊος	17	» 0,45 μ. μ. » »
Ἰούλιος	11	» 8,55 μ. μ. » μείζονος διαρκείας.
Σεπτέμβριος	5	» 4,0 μ. μ. » μικροί.
»	9	» 5,5 μ. μ. » μέγας ἔξ οὐ κατα-
»	18	» 6,0 π. μ. » μικροί.
»	23	» 1,55 π. μ. » »
Ὀκτώβριος	5	» 11,0 π. μ. » »
»	6	» 3,30 π. μ. » »

Μήν	Ἡμερομ.	ὥρα	1889 (v)
Φεβρουάριος	18	7,30	π. μ. σεισμὸς μικρὸς
»	28	» 4,50	π. μ. » »
Ἀπρίλιος	2	» 9,5	μ. μ. » »
Μάιος	2	» 10,30	π. μ. » »
Ἰούνιος	22	» 5,0	μ. μ. » »
Αὐγούστος	22	» 3,15	μ. μ. » »
»	25	» 9,10	μ. μ. » μέγας, διευθυνόμενος ἀπὸ Β πρὸς Ν, ἐξ οὗ ὑπέστησαν μεγίστας ζημίας αἱ Πάτραι, τὸ Αἰτωλικόν, τὸ Ἀγρίνιον καὶ ἡ πελοποννησιακὴ παραλία τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου.
»	29	» 10,5	μ. μ. σεισμὸς μικρὸς
Ὀκτώβριος	16	» 3,45	μ. μ. » »
Νοέμβριος	17	» 10,20	μ. μ. » »
Δεκέμβριος	21	» 11,45	π. μ. » »
»	24	» 5,25	π. μ. » »

Μήν	Ἡμερομ.	ὥρα	1890 (v)
Ἰανουάριος	20	0,30	π. μ. σεισμὸς μικρὸς μετὰ θρόνητος
»	31	» 5,30	π. μ. » »
Φεβρουάριος	21	» 7,25	μ. μ. » »
Ἀπρίλιος	29	» 2,9	π. μ. » »
Μάιος	1	» 4,1	μ. μ. » »
»	5	» 3,0	π. μ. » »
»	6	» 9,50	μ. μ. » »
Ἰούλιος	28	» 12,22	μ. μ. » μέγας, ὁμοίος πρὸς θόρυβον ἀμάξης, ἐγγύτατα διερχομένης. Παλμοὶ βραχύτατοι καὶ ἀλλεπάλληλοι, οἰσνεὶ τρομῶδεις.
»	28	» 5,12	μ. μ. σεισμὸς μικρὸς
»	29	» 9,15	π. μ. » »
Αὐγούστος	2	» 5,22	μ. μ. » »
Σεπτέμβριος	18	» 3,10	μ. μ. » »
»	21	» 4,55	π. μ. » »
»	28	» 9,15	μ. μ. » »
Νοέμβριος	7	» 11,7	μ. μ. » διαρκής, τρομῶδης

027394

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Περί δαμαλειασμού κτλ.	Δρα.	1.—
Περί ίκτερ. αιματουρ. πυρετού παρατηρηθέντος ἐν Πάτραις.	»	2.50
6'. Περί ίκτερ. αιμ. πυρετού (ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ «Γαληνοῦ»).	»	— 50
Περί τῶν ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλῆνι τοῦ ἀνθρώπου βιούτων παρκαίτων κτλ. μετ' 29 εἰκόνων.	»	3.—
Δι' Ἡέραι ὑπὸ φυσικὴν καὶ ἰατρικὴν ἔποψιν.	»	1.—
Ἡ ἑρπυλὶς καὶ Ἡ ἑρπυλὶς εἰς Σπάρτην.	»	1.—
»	»	1.—
»	»	1.—
Ἐθνογραφία τῆς Πελοποννήσου.	»	— 50

